

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASININ YAPI MALZEMELERİ VE ZEMİN LABORATUVARLARI UYGULAMA YÖNETMELİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

GENEL DEĞERLENDİRME:

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanlığının 03.07.2020 tarih ve 1014 sayılı yazı ekinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 30.06.2020 tarih ve E.132908 sayılı yazısını göndererek “Yapı Malzemeleri ve Zemin Laboratuvarları Uygulama Yönetmeliği” taslağına” ilişkin Odamız görüşlerini istemiştir.

3194 sayılı İmar kanununun “fenni mesuliyet” sistemini düzenleyen 28. Maddesine açıklık getirmek amacıyla düzenlen 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu gerekçe gösterilerek hazırlanan “Yapı Malzemeleri ve Zemin Laboratuvarları Uygulamaya Yönetmeliği” yapı üretim ve denetim sistemi kapsamı içinde gerçekleştirilen zemin araştırmalarının denetiminden bağımsız olarak ele alınıp tekil anlamda değerlendirilmesi, sorunlara palyatif çözümler getirilmesine neden olmaktadır. Bu kapsamda Odamız öncelikle yapı üretim ve denetim süreçlerinde zemin araştırmalarının önemini irdelemiş, yapılan zemin araştırmalarının yerinde denetimi gerçekleştirilmeksizin tekil anlamda zemin laboratuvarlarına çeki düzen vermenin yetersiz olacağını tespit etmiştir. Bu nedenle, söz konusu yönetmelik taslağına ilişkin maddeler bazında görüş belirtilmeden önce, ülkemizde uygulanan yapı üretim ve denetim süreçleri kısaca değerlendirilerek, yapı üretim ve denetim sisteminin bir parçası olan zemin araştırmaları ile bu araştırma içinde yer alan zemin deneyleri ile bu deneyleri gerçekleştirecek laboratuvarların niteliğı ve çalışma prensiplerine ilişkin değerlendirmelerimiz aktarılacaktır.

Ülkemiz Alp Himalaya -Teknonik sistemi içerisinde yer almakta olup, başta depremler olmak üzere, doğa kaynaklı afetler açısından oldukça riskli bölgelerden biri üstünde yer almaktadır. Bu açıdan bakıldığında insanoğlunun Anadolu coğrafyasında yerleşik hayata başladığı tarihten günümüze kadar, Anadolu’nun farklı yerlerinde başta büyük depremler olmak üzere doğa kaynaklı afetler meydana gelmiş, birçok yerleşim birimi yaşanan depremler veya diğer doğa kaynaklı afetler sonucunda yok olmuş, büyük acıların yaşanmasına neden olmuştur.

Ülkemizin son yüzyıllık tarihi boyunca çok sayıda büyük depremler yaşanmış, yaşanan bu depremler sonucunda 100.000 nin üzerinde can kaybı, 500.000’e yakın yapının ise ağır hasar görmesi veya yıkılmasına tanıklık edilmiştir. Özellikle 1939- 1945 yılları arasında ülkemizin deprem fırtınasına yakalanması ve 1939 Erzincan depremi (Mw:7.2) ile başlayıp, 1942 Tokat- Niksar- Erbaa (Mw:7.0), 1943 Tosya-Ladik (Mw:7.2), 1944 Bolu-Gerede (Mw:7.3) depremleri sonucunda 50.000 nin üzerinde can kaybı, 300.000 nin üzerinde ise konut ve diğer yapı bileşenlerinin ağır hasar görmesi, ülke ekonomisi üzerinde büyük tahribatlar yaratmış ve iç göçlerin yaşanmasına neden olmuştur.

Bu durum göz önüne alınarak 1940’lı yılların başından itibaren deprem zararlarının azaltılması kapsamında imar, planlama ve yapı üretim süreçlerinin yeniden şekillendirilmesi için çalışmalar başlatılmış, bütünlüklü ilk İmar Kanunu (6785 sayılı İmar Kanunu) 1956 yılında yayınlanmıştır. Yine Afetler Kanunu olarak tanımlanan ve hala yürürlükte olan 7269 sayılı Afetler Kanunu çıkarılmıştır.

Yapı üretim ve denetim süreçlerinde uygulanacak kuralları da düzenleyen 6785 sayılı İmar Kanunu ile, ilk kez “**proje müellifliği**” sistemi ile yapı üretim denetim süreçlerinde “**fenni mesuliyet**” sistemi getirilmiştir.

Söz konusu kanunun;

1-“ **MADDE -8** : — Belediyelere karşı yapının fennî mesuliyetini üzerine alan meslek mensupları yapıyı ruhsat ve eklerine uygun olarak yaptırmaya ve mal sahibinin ruhsatiye ve ekleri hilâfına, yaptırdığı işleri 5 gün içinde yazılı olarak belediyeye bildirmeye mecburdurlar....”

2- “**MADDE 13** — Yapının nev’ine, ehemmiyetine ve büyüklük derecesine göre proje ve eklerinin tanziminin ve inşaatının kontrolünün salâhiyetli meslek mensuplarına yaptırılması mecburidir. Yapının fennî mesuliyetini üzerine almış olan meslek mensupları," bu vazifeden çekildiği takdirde, tatil günleri hariç, üç gün içinde, mücüp sebepleriyle birlikte, keyfiyeti yazılı olarak belediyeye bildirmekle mükelleftir. Aksi takdirde istifasını bildirinceye kadar kanuni mesuliyetlerden kurtulamazlar. Fenni mesuliyeti üzerine alanın istifa veya ölümü halinde başka bir meslek mensubu fenni mesuliyeti deruhte etmedikçe yapının devamına da müsaade edilmez.”

3- “**MADDE 14** — İmar plânları ile bunların tatbikat plânlarının v e halihazır haritalarının, mimari , statik ve tesisat plân, proje , resim ve hesaplarının hazırlanmasını ve bunların tatbikatındaki fennî mesuliyetlerini, ihtisas ve iştiğal mevzularına göre, yüksek mimar, yüksek mühendis , mimar v e mühendisler deruhte ederler .....

şeklinde tanımlanmıştır.

Proje müellifliği sistemi ile fenni mesuliyet sistemi 1985 yılında yayınlanan 3194 sayılı İmar Kanunu içinde de korunarak bugünlere kadar süregelmiştir. Ancak 1999 yılında yaşanan Marmara depremlerinden sonra yapı üretim ve denetim süreçlerinde yaşanan zafiyet göz önüne alınarak 3194 sayılı İmar Kanununun fenni mesuliyeti düzenleyen 28. Maddesi değiştirilmiş ve bu maddeye işlerlik kazandıran 4708 sayılı Yapı Denetim Yasası kabul edilmiştir. Yapı üretim ve denetim süreçleri mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 2004 yılında gerçekleştirilen “**Deprem Şurası**” ile 2008 yılında düzenlenen “**Kentleşme Şurasında**” ayrıntılı bir şekilde tartışılmış ve 3194 sayılı İmar Kanununun fenni mesuliyet sistemini düzenleyen 28. Maddesi yeniden düzenlenmiştir.

Yapılan düzenleme ile sadece “**ruhsat eki projelerin**” değil, “**ruhsat eki etüt ve projelerin**” yani zemin ve temel etütlerin denetiminin de “fenni mesuller” tarafından üstlenilmesi gerektiği şeklinde düzenleme yapılmıştır. 3194 sayılı İmar Kanununun 28. Maddesi, ikinci bendinde; “*Yapıda inşaat ve tesisat işleri ile kullanılan malzemelerin kamu adına denetimine ilişkin fenni mesuliyet, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensupları tarafından ayrı ayrı üstlenilmek zorundadır.* (Ek cümle:14/2/2020-7221/9 md.) İleri tasarım yöntemleri ve teknolojileri gerektiren özellik arz eden binaların projeleri, bu alanda Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelik çerçevesinde yeterli uzmanlığı haiz mühendislerin gözetiminde yapılır. Fenni mesul mimar ve mühendisler uzmanlık alanlarına göre; yapının, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini denetlemekle görevlidir.....” şeklinde yeni düzenleme gerçekleştirilmiştir.

Ancak yapılan bu düzenleme Odamız tarafından birçok kez Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, Yapı İşleri Genel Müdürlüğü ile Yapı Denetim Komisyon Başkanlığına yazılı olarak bildirilmesine rağmen geçen 10 yıllık süre zarfında 3194 sayılı İmar Kanununun 28. Maddesine işlerlik kazandıracak düzenleme bilinçli bir tercih olarak gerçekleştirilmemiş, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği ile Yapı Denetim Kanunu Uygulama Yönetmeliklerinde arzu edilir düzenlemeler açık yargı kararlarına rağmen yerine getirilmemiştir. Bunun temel nedeninin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünün sadece bir meslek gurubunu gözetecek şekilde farklı meslek guruplarının gönderdiği görüş ve değerlendirmeleri dikkate almayan anlayışı ile Yapı Denetim Merkez Komisyonun “**ruhsat eki etüt ve projelerin**” denetiminden sorumlu farklı meslek guruplarını içine alacak şekilde teşekkül etmemesinden kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir. 1956 yılında 6785 sayılı mülga İmar Kanunu ile oluşturulan proje müellifliği ile fenni mesuliyet sisteminin Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ilgili birimlerinin “**kamusal yarar yerine, mesleki yarar çerçevesinde**” değerlendirmesi, yapılan düzenlemelerde farklı meslek disiplinlerinin uzmanlık alanlarına ilişkin katkılar alınması gerekirken, bunun yerine mevcut kanunları uygulamama, bu konudaki açık yargı kararlarını Anayasanın 138 Maddesine rağmen görmezden gelerek hukuk tanımama, yok sayma uygulamaları ile

durumun idare edilmeye çalışıldığı görülmektedir.

Ancak doğa, bir mesleği öncelemeye, tekleştirmeye dayanan, farklı meslek disiplinleri ile multidisipliner çalışmayı önemsemeyen veya yok sayan anlayışların hatalarını affetmemiş, 2019 yılında sadece İstanbul'da meydana gelen, zemin araştırmalarının denetimsizliğinden kaynaklanan kaya şevlerinin göçmesi sonucunda 20 ye yakın vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 250'yi aşan bina-ise yıkılmıştır. 2020 yılı Ocak ayından bu yana yaşanan Elazığ-Sivrice Depremi, Van-Başkale Depremi, Bingöl-Karlıova Depremi ve Manisa Depremleri sonucunda 50'yi aşkın vatandaşımızın yaşamını yitirdiği; 20.000 in üzerinde yapının hasar gördüğü veya yıkıldığı, 6 milyar TL. üstünde maddi hasarın meydana geldiği görülmüştür. Yaşanan bunca acıya ve kamusal kaynak kaybına rağmen 1956 yılından bu yana yürürlükte olan fenni mesuliyet sistemi sorgulanmamış, bunca can ve mal kaybına neden olan proje müellifleri veya fenni mesuller hakkında tek bir işlem yapılmamıştır. Ocak ayında Elazığ-Sivrice'de meydana gelen deprem sonucu 18.000 ni aşkın konutun hasar gördüğü Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından açıklanmasına rağmen tek bir proje müellifi veya fenni mesul hakkında herhangi bir işlem gerçekleştirilmemiştir. Sorgulanmayan, hesap vermeyen bir sistemin, kamusal yarar doğrultusunda uygulandığından bahsetmek mümkün değildir. Sonuç olarak, her depremden sonra yaşanan can kayıpları ile yıkımlar bizlere 1956 yılında çıkarılan 6785 sayılı mülga imar kanunu ile uygulamaya geçen "proje müellifliği ile fenni mesuliyet" sisteminin üzerinden yaklaşık 74 yıllık zaman dilimi geçmiş olmasına rağmen, getirilen düzenlemelerin kağıt üzerinde kaldığını, fiili olarak uygulanmadığını, uğranılan bunca can ve mal kayıplarına rağmen hesapverebilir bir hale getirilemediğini açıkça göstermektedir. Yani, yapılan uygulamaların deprem/afet zararlarını azaltma konusunda bir fayda sağlamadığı ve yetersiz kaldığını görülmektedir.

Ülkemizde deprem zararlarının temelde dört ana nedenden kaynaklandığı bilinmektedir

- 1- Zeminden kaynaklanan sorunlar
- 2- Taşıyıcı sistemin yapısı ve geometrisinden kaynaklanan sorunlar,
- 3- Kullanılan malzeme ve işçilikten kaynaklanan sorunlar,
- 4- İzleme, kontrol ve denetim sistemindeki zafiyet.

1956 yılında çıkan 6785 sayılı İmar Kanunu ve bu kanunun bazı redaksiyonlarla günümüze kadar uygulanan sistematığı dikkate alındığında, uygulanan sistemde ruhsat eki niteliğindeki "**etütlerin**" denetlenmediği, bunun sonucunda olası bir depremde zemin denetiminden yoksun yapıların adeta risk havuzu haline getirildiği açıkça görülmektedir.

Bu sistemin uygulanamamasının temel nedenleri incelendiğinde;

- 1- 3194 sayılı İmar Kanununun 28. Maddesinin ikinci bendinde "*Yapıda inşaat ve tesisat işleri ile kullanılan malzemelerin **kamu adına denetimine ilişkin fenni mesuliyet, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensupları tarafından ayrı ayrı üstlenilmek zorundadır***" şeklinde açıkça ifade edilmesine rağmen, Yapı Denetim Komisyon kararları veya Yapı Denetim Daire Başkanlığı, ruhsat eki niteliğindeki zemin ve temel etütlerinin yerinde denetimini esas alacak bir sistematik kurmak yerine, zemin ve temel etütlerinin denetlenmemesi ve sistem dışında tutulması için direnç göstermekte, bunun soruncunda da ne yapı denetim kuruluşları, ne fenni mesuller, ne de ilgili idareler tarafından zemin ve temel etütleri denetlenmemektedir. Bu konudaki açık yargı kararlarında görmezden gelinmektedir **Danıştay 6. Dairesinin Esas No: 2017/4837 Karar No: 2019/6454 (EK-1)**.
- 2- Zemin ve temel araştırmaları kapsamında yapılan sondajlar, yerinde deneyler, arazi incelemeleri ile numune alma süreçlerinin fenni mesullerin denetimi dışında tutulması nedeniyle, sondajlar veya sondajlar sırasında alınan deney numunelerin zemin veya kaya ortamını temsil edip etmediği, hangi derinlikte ve şartlarda alındığı, numunelerin alınması, etiketlenmesi, muhafazası, nakledilmesi ile yeraltısuyu ve yeraltısuyu numune analizleri konularında önemli sorunların yaşanmasına neden olmaktadır. Bu sorun zemin laboratuvarlarında yapılan deneylerin güvenilirliğini de azaltmaktadır. Zemin Laboratuvarlarına ilişkin düzenlemeden önce zemin ve temel araştırmaları kapsamında yapılan arazi incelemeleri, zemin veya kaya sondajları, sondajlar sırasında alınan numuneler ve yerinde deneylerin denetlenmesi, kontrol edilmesi, gerektiği düşünülmektedir.

Sonuç olarak; **Yapı Malzemeleri ve Zemin Laboratuvarları Uygulama Yönetmeliği** taslağı Odamızda yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde incelenerek değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmelerde hazırlanan taslak olumlu bulunmakla birlikte, günümüzde bu alanda yaşanan sorunları çözmekten de uzak olduğu değerlendirilmektedir.

Hazırlanan taslak yönetmelikte;

- 1- Ülkemizde zeminden kaynaklı hasar ve yıkımların önüne geçilmesi amacıyla öncelikle zemin araştırmalarının İmar Kanununun 28. Maddesinde tanımlandığı şekilde fenni mesuliyeti üstelenen yapı denetim kuruluşları tarafından yerinde denetimi esas alacak şekilde denetlenerek, sondajlar, sondajlar sırasında alınan numuneler, numunelerin muhafazası, nakli ile zemin laboratuvarlarına teslimi süreçlerine kadar olan bölümlerinde yaşanan sorunların çözüme kavuşturulması, akabinde ise laboratuvar koşullarında gerçekleştirilecek deneylerin tanımlanan normlara göre gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği sorgulanmalıdır.
- 2- Bakanlık yaptığı düzenleme ile hem laboratuvarları yetkilendirmekte, hem de akreditasyon hizmeti yürütmektedir. Bu durum ülkemiz mühendislik hizmetlerinin gelişmesi ile çağın gereklerinden biri olan uluslararası normlara göre akreditasyonu engellemektedir. Bu sonuç, ülkemizde laboratuvar sayısının görece çok olmasına rağmen uluslararası projelerin gerçekleştirilmesinde görev alacak laboratuvar altyapısının zayıf kalmasına neden olmaktadır. Bunun geliştirilmesi için yetkilendirme ile akreditasyon mutlaka birbirinden ayrılmalı, akreditasyon hizmetleri TÜRKAK, yetkilendirme işlemleri ise Bakanlık tarafından yapılmalıdır.
- 3- Laboratuvar denetçi bölümlerinde Bakanlık mesleki şoven yaklaşımları elden bırakmamış, **Danıştay 6. Dairesinin Esas No:2008/3362, Karar No:2010/7428** açık yargı kararları görmezden gelinerek jeoloji mühendislerinin hak yetki ve sorumlulukları kısıtlanmıştır(Ek-2). TC Anayasasının 138 maddesinde **“Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.”** hükmü bulunmasına rağmen, bu hükmü görmezden gelen anlayışın devam ettiği görülmektedir.
- 4- Yapı malzeme laboratuvarları ile zemin laboratuvarları için aynı nitelikte düzenlemeler ve kıstaslar getirilmiştir. Oysa yapılan iş ve işlemler farklı olup, **işin niteliği gereği** uymakla zorunlu oldukları bölümler de birbirinden farklılaştırılmalıdır.
- 5- Yapı malzemeleri ve zemin laboratuvarları temelde mühendislik hizmetleri faaliyeti yürüteceğinden, ilgili kuruluşların 6235 sayılı yasa gereğince yürüttükleri faaliyetlerin mesleki etik kurullar çerçevesinde yürütülmesinin sağlaması ile kendi meslektaşlarına karşı hesapverebilir olmaları amacıyla ilgili meslek odalarına tescilli olmaları ve bunu sürdürmeleri zorunluluğu getirilmelidir. Günümüzde tüm dünyada mühendislik hizmetleri üç temel prensip temelinde yükselmektedir. Bunlar **“şeffaflık, hesap verebilirlik ve yetkinlik”**, bu üç koşul sağlanmadan mühendislik hizmetlerinin kalitesinin ve niteliğinin geliştirilmesi mümkün değildir. Hesap verebilirliğin temeli ise mühendislik hizmeti üreten gerçek kişi veya kuruluşların kendi meslektaşlarına karşı hesapverebilir duruma getirilmesi ile mümkündür. Mühendislik hizmeti üreten yapı malzemeleri ve zemin laboratuvar bunun sağlanmasının yolu ise ilgili meslek odasına laboratuvarların tescil olması ile başlamaktadır. Yapılan düzenlemede buna ilişkin düzenleme bulunmamaktadır.
- 6- Bakanlık tarafından yetkilendirilen “Yapı malzemeleri ve zemin laboratuvarları” sadece bina ve bina türü yapıların üretim süreçlerine ilişkin hizmet veren kuruluşlar olmayıp, ülkemizde DSİ Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, DHMİ, İLBANK, TC. DDY Genel Müdürlüğü, MTA, MAPEG gibi madencilik alanındaki jeoteknik hizmetlerden, çevre jeotekniği, yolboyu mühendislik hizmetlerinden, altyapı hizmetlerine, barajlardan gölet veya diğer su yapılarına kadar çok sayıda kuruluşun faaliyeti kapsamında kalan mühendislik hizmetleri için de faaliyette bulunmakta ve deneyler gerçekleştirmektedirler. Bu nedenle laboratuvarlara ilişkin bu düzenlemelerin sadece Bakanlık Yapı İşleri Genel Müdürlüğünde birkaç kişi veya Yapı Denetim Derneğinin görüşleri çerçevesinde şekillendirilecek şekilde değil, yukarıda sayılan kuruluşlarında ihtiyacına cevap verecek, bu alanda ülkemizde yürütülen mühendislik hizmetlerinin kalite ve niteliğini de arttıracak, uluslararası mühendislik hizmetlerine hizmet edecek laboratuvar altyapısını oluşturacak şekilde geniş katılımlı bir anlayış çerçevesinde düzenlemesi gerektiği düşünülmektedir.

Yukarıda Odamızın belirttiği temel ilkelere aykırı olduğunu düşündüğümüz hususlar göz önüne alınarak, uluslararası niteliklere haiz bir **Yapı Malzemeleri ve Zemin Laboratuvarları Uygulama Yönetmeliği** hazırlanması temel beklentilerimizi oluşturmaktadır.

YAPI DENETİMİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ VE EK1-EK2	YAPI MALZEMELERİ VE ZEMİN LABORATUVARLARI UYGULAMA YÖNETMELİĞİ	TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ	GEREKÇE
<p>YAPI DENETİMİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ</p> <p>Amaç ve kapsam</p> <p>MADDE 1 –(Değişik:RG-5/2/2013-28550) (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanuna göre faaliyet gösteren Merkez ve İl Yapı Denetim Komisyonlarının, yapı denetim kuruluşlarının ve laboratuvarların kuruluş ve çalışmaları; yapı denetim kuruluşlarında ve laboratuvarlarda görev alacak denetçi mimar ve mühendisler ile diğer görevlilerde aranacak nitelikler; ilgili idare, proje müellifi, yapı müteahhidi, şantiye şefi, yapı sahibi ile yapı denetim kuruluşu ortaklarının görev ve sorumlulukları; yapı denetimi hizmet sözleşmesinin düzenlenmesi ve hizmet bedellerinin ödenmesi; yapılara sertifika verilmesi (Ek ibare:RG22/8/2015-29453)yapı denetim kuruluşları ve laboratuvarlardan alınacak teminatın türü, tutarı, iadesi ile irat kaydedilmesine, idari yaptırımlara ve Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.</p>	<p>Amaç</p> <p>MADDE 1- Bu yönetmeliğin amacı, 29/6/2001 tarihli 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun gereğince kamu veya özel kuruluşların bünyesinde kurulmuş laboratuvarlara Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından izin belgesi verilmesi için sağlaması gereken genel şartlar, laboratuvarlarda görev alacak denetçi mühendisler ve diğer görevlilerde aranacak nitelikler, laboratuvarların denetim hizmetinin yürütülmesi, laboratuvarlardan alınacak teminatın türü, tutarı, iadesi ile irat kaydedilmesine, idari yaptırımlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.</p> <p>Kapsam</p> <p>MADDE 2- Bu Yönetmelik, bir ilde faaliyet gösterebilecek yapı malzemesi ve/veya zemin deneyleri yapan laboratuvar sayısını, bunların kuruluş safhasında sahip olması gereken asgari nitelikleri, laboratuvarlarda görev alacak personelde aranacak nitelik, tecrübe ve bunların istihdam şartlarını, laboratuvarların görevleri ile çalışma usul ve esaslarını kapsar.</p>		

**YAPI DENETİMİ UYGULAMA
YÖNETMELİĞİ**

Dayanak

MADDE 2 –(Değişik:RG-22/8/2015-29453) (1) Bu Yönetmelik, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun 4 üncü, 8 inci ve 12 nci maddeleri ile 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 33 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 3- Bu Yönetmelik, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun, 8 inci ve 12 nci maddeleri ile 10/7/2018 tarih ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 97 nci maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

YAPI DENETİMİ

UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

MADDE 3 – (1) Bu

Yönetmelikte geçen;

...

h) Laboratuvar: İnşaat ve yapı malzemeleri ile ilgili ham madde ve mamul madde üzerinde ilgili standartlarına veya teknik şartnamelerine göre ölçüm, muayene, kalibrasyon yapabilen ve diğer özelliklerini tayin eden, Bakanlıktan izin almış tesisi,

EK-1

3.2. Tanımlar

3.2.1-Laboratuvar izin belgesi:

Laboratuvarın bağlı bulunduğu laboratuvar yetkilisi veya yetkilileri ile Bakanlık arasında yapılan sözleşme çerçevesinde, laboratuvarın yeterliğinin belirlenen teknik kritere uygunluğunu izin belgesi ekindeki kapsam çerçevesinde yapabileceği deneyleri gösteren ve üçüncü şahıslara yönelik geçerlik süresi bir yıl olan belgedir. Belge her yıl vize ettirilir.

3.2.2-Laboratuvar izin

simgesi: İzin belgesi almış laboratuvarlarca düzenlenen deney raporları üzerinde kullanılmak üzere Bakanlıkça hazırlanan logodur.

3.2.3-Laboratuvar izin belgesi

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Ara denetim:** Laboratuvarın ilk veya daha önce yapılan kısmi değerlendirmedeki şartları devam ettirip ettirmediğini incelemek amacıyla, her yıl üç defa olmak üzere yaptırılacak denetimi,
- Askıya alma:** Bakanlıkça verilen belgenin veya belge kapsamının geçerliğinin belirli bir süre için hükümsüz kılınmasını,
- Bakanlık:** Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,
- Değerlendirmeci:** Deney laboratuvarlarının değerlendirmesi ile ilgili fonksiyonların tamamını veya bir kısmını yapan kişiyi,
- Değerlendirme heyeti:** Bakanlık merkez veya il müdürlüğü tarafından görevlendirilen, ilgili standart ve deneyler konusunda tecrübeli en az iki değerlendirmeciden teşkil edilen heyeti,
- Deney:** Verilen bir ürün, proses veya hizmetin belirlenmiş bir prosedüre göre bir veya birden fazla karakteristiğinin tayin edilmesi amacıyla yapılan teknik çalışmayı,
- Deney metodu:** Deneyin yapılması için belirlenmiş teknik prosedürü,
- Deney raporu:** Deneyle ilgili deney sonuçlarını ve diğer bilgileri gösteren dokümanı,
- Deney yapan eleman:** Denetçi mühendisin sevk ve idaresi altında laboratuvarın kapsamındaki deneylere ilişkin görev yapan; inşaat mühendisi veya jeoloji mühendisi veya jeofizik mühendisi veya yapı öğretmeni veya inşaat teknikeri veya yapı denetim teknikeri veya yapı teknisyenini,
- İl müdürlüğü:** Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünü,

GEREKÇE

Akreditasyon tanımı yönetmelikte tanımlanmalıdır.

GEREKÇE

Akreditasyon: Laboratuvarların Türkiye Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) aldıkları belgeyi,

e) **Deney:** Verilen bir **numune**, ürün, proses veya hizmetin belirlenmiş bir prosedüre göre bir veya birden fazla karakteristiğinin tayin edilmesi amacıyla yapılan teknik çalışmayı,

Zemin araştırmaları esnasında alınan numuneler bir ürün veya proses işlemi değildir. Bu nedenle “numune” kelimesi ilave edilmelidir.

<p>teknik şartnamesi:Bakanlık tarafından laboratuvarlara izin belgesi verilmesinde kullanılan, laboratuvarın uyması ve karşılması gereken teknik ve idari şartları ayrıntılı biçimde açıklayan temel dokümandır.</p> <p>3.2.4-Laboratuvar izin onayı:Belge eki kapsamda belirtilen deneylerin laboratuvarca yapılabileceğinin Bakanlık tarafından tanınması ve tescil edilmesidir.</p> <p>3.2.5-Laboratuvar izni onay talimatı:Laboratuvar izin onayı için gerekli şartları, işlemleri, onay ve belge kullanma hakkıyla ilgili görev, yetki ve yükümlülükleri açıklayan dokümandır.</p>	<p>i) Kalite yöneticisi: Laboratuvarın kalite yönetim sisteminden sorumlu TS EN ISO/IEC 17025 standart eğitimi almış kişiyi,</p> <p>j) Kanun: 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunu,</p> <p>k) Kapsam genişletme/daraltma: Belgeli laboratuvarın mevcut kapsam listesine deney ekleme veya çıkarma talebi sonucunda Bakanlıkça yeni kapsam listesi düzenlenmesini,</p> <p>l) Kısmi değerlendirme: Bakanlıkça izin belgesi verilmiş laboratuvarda meydana gelen herhangi bir değişikliğin, laboratuvarın deney yapma kabiliyetini nasıl etkilendiğini belirlemek üzere değerlendirme heyetinin yaptığı incelemeyi,</p> <p>m) Laboratuvar: Gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri tarafından kurulan ve işletilen, doğrudan veya dolaylı olarak kamuya veya üçüncü şahıslara hizmet veren, zemin, inşaat ve yapı malzemeleri ile ilgili hammadde veya mamul madde üzerinde ilgili standartlarına veya teknik şartnamelerine göre ölçüm, muayene, kalibrasyon yapabilen ve diğer özelliklerini tespit eden Bakanlıktan izin almış tesisi,</p> <p>n) Laboratuvar denetçisi: Laboratuvar tarafından gerçekleştirilecek muayene ve deneylerin ilgili standartlara, deney talimatlarına uygun olarak yapılmasını, muayene ve deney sonuçlarının, laboratuvarın kalite sistemine uygun olarak tutulmasını sağlayan ve meslek odalarına üyeliği bulunan Bakanlıkça denetçi belgesi verilmiş mühendisi,</p>		
--	--	--	--

3.2.6-Değerlendirmeci

Deney laboratuvarlarının değerlendirilmesi ile ilgili fonksiyonların tamamını veya bir kısmını yapan kişidir.

EK-2

2. TANIMLAR

2.1. Laboratuvar: Beton, zemin ve yapı malzemesi ile ilgili hammadde ve mamul üzerinde ilgili standartlarına veya teknik şartnamelerine göre ölçüm, muayene yapabilen ve diğer özelliklerini tayin eden, deney ve hizmet karşılığı ücreti KDV si ile beraber fatura veya tahakkuk fişi düzenleyerek tahsil eden, Bakanlıktan izin almış tesisi ifade eder.

2.2. Deney: Verilen bir ürün, proses veya hizmetin belirlenmiş bir prosedüre göre bir veya birden fazla karakteristiğinin tayin edilmesi amacıyla yapılan teknik çalışmadır.

2.3. Deney metodu: Deneyin yapılması için belirlenmiş teknik prosedürdür.

2.4. Deney raporu: Deneyle ilgili deney sonuçlarını ve diğer

o) **Laboratuvar denetimi:** Laboratuvarın bu ilgili mevzuat hükümlerine uygun çalışıp çalışmadığının her türlü ani, planlı veya şikâyete bağlı olarak yerinde, sahada ve/veya uzaktan takip edilmesini,

ö) **Laboratuvar izin belgesi:** Laboratuvarın bağlı bulunduğu laboratuvar yetkilisi veya yetkilileri ile Bakanlık arasında yapılan sözleşme çerçevesinde, laboratuvarın yeterliğinin belirlenen teknik kritere uygunluğunu ve izin belgesi ekindeki kapsam çerçevesinde yapabileceği deneyleri gösteren belgeyi,

p) **Laboratuvar izin simgesi:** İzin belgesi almış laboratuvarlarca kapsam listesinde yer alan deneyler için düzenlenen deney raporları üzerinde kullanılan Bakanlık logosunu,

r) **Laboratuvar izin onayı:** Laboratuvar kapsam listesinde belirlenen deneylerin laboratuvarca yapılabileceğinin Bakanlık tarafından tanınması ve tescil edilmesini,

s) **Laboratuvarlar arası deney karşılaştırmaları:** Önceden tayin edilmiş şartlara göre, iki veya daha çok laboratuvarında, aynı veya benzer maddeler veya malzemelere yönelik deneylerin organizasyonunun yapılması ve değerlendirmesini,

ş) **Numune:** Laboratuvar personeli tarafından alınan ve bütünü temsil eden örneği,

ı) **Numune alma elemanı:** Zemin deneyleri ve sertleşmiş beton deneyleri hariç olmak üzere, laboratuvarın kapsamındaki deneylere ilişkin Bakanlıktan eğitim almış en az lise mezunu kişiyi,

Numune: Laboratuvar personeli tarafından alınan ve bütünü temsil eden örneği,

GEREKÇE

Numunenin uluslararası standartlarda bir tanımı olup, numunenin laboratuvar personeli tarafından alınıp alınmaması hususu bir numuneyi numune yapıp yapmamasına ilişkin bir durum ifade etmez. Ayrıca zemin araştırmalarında numuneler çoğunlukla etüt müellifi tarafından alınarak zemin laboratuvarlarına gönderilmektedir.

bilgileri gösteren dokümandır.

2.5. Laboratuvarlar arası deney karşılaştırmaları: Önceden tayin edilmiş şartlara göre, iki veya daha çok laboratuvarında, aynı veya benzer maddeler veya malzemelere yönelik deneylerin organizasyonu, yapılması ve değerlendirmesidir.

2.6. Laboratuvar izin sistemi: Laboratuvar yeterliğini gerçekleştirmek için, kendi prosedür ve yönetim kuralları olan bir sistemdir.

- u) **Numune toplama istasyonu:** Laboratuvara bağlı olarak Bakanlıktan izin almak kaydı ile kurulan, taze beton numunelerinin toplanarak kür'e tabi tutulduğu tesisi,
- ü) **Taşeron laboratuvar:** İlgili laboratuvar tarafından arasında sözleşme imzalanmak suretiyle belirlenen Bakanlıktan izin belgeli diğer laboratuvarı,
- v) **Teminat:** Kanunla verilen görev ve sorumluluklarını eksiksiz yerine getirmelerini teminen kuruluşlardan–laboratuvar izin belgesi verilmesi sürecinde alınan Tedavüldeki Türk Parası, Devlet İç Borçlanma senedi, bu senetler yerine düzenlenen belgeler ve Bankalar ve katılım bankaları tarafından verilen teminat mektuplarını,
- ifade eder.

y) **Oda Tescil Belgesi:** Bu Kanun kapsamında Bakanlığa verilmesi gereken rapor, proje ve her türlü teknik belgeyi hazırlamaya ve imzalamaya yetkili mühendislerin veya tüzel kişiliklerin 6235 sayılı yasaya göre ilgili odalarına tescil olduklarına dair alınan belgeyi

GEREKÇE

6235 sayılı kanun ile 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki Kanun gereğince Türkiye Cumhuriyeti sınırları için mühendislik ve mimarlık mesleği ile ilgili iş ve işlemler gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişilerin ilgili meslek odalarını kayıt ve tescilli olmalarını ve kayıt ve tescillerini güncel tutmaları gerektiğini belirtmektedir. 6235 sayılı kanuna göre çıkarılan gerek TMMOB Ana Yönetmeliği, gerekse ilgili meslek odalarının çıkardıkları ana yönetmelik ve SMM yönetmelikleri ile açık yargı kararları ile TMMOB ve Oda Yönetmelikleri uyarınca mesleki faaliyette bulunan kuruluşların

ilgili odalara büro tescil kayıtlarının yaptırılması gerekmektedir. Bakanlık, gerek ÇED gerekse planlamaya ve yapı üretimine esas zemin ve temel etütleri yapan kuruluşların ilgili Odalara büro tescil kayıtlarının yapılmasını şart koşmaktadır. Yapı malzemeleri ve zemin laboratuvarları mühendislik hizmeti üreten, özel hukuk tüzel kişiliği çerçevesine kurmuş kuruluşlardır. Bu çerçeveden bakıldığında gerek imar kanunu, gerek planlı alanlar imar yönetmeliği, gerekse de 6235 sayılı kanun çerçevesinde ilgili meslek odalarına tescil olup, bu tescillerini de sürdürmek durumundadırlar. Mühendislik faaliyetleri kapsamında üretilen mühendislik hizmetlerine ilişkin rapor, proje vb hizmetlerin mesleki etik kurullara uygun yürütülüp yürütülmediğinin denetlenmesini sağlayacak bu düzenlemenin yönetmelik metni içine alınması gerekmektedir.

<p>Daha önce bu konu ile ilgili olarak herhangi bir belirlenmiş kriter bulunmamaktadır.</p>	<p>İKİNCİ BÖLÜM</p> <p>Laboratuvarların Genel Özellikleri ve Uyulması Gereken Kurallar Laboratuvar bölümleri ve asgari özellikleri</p> <p>MADDE 5- (1) Laboratuvarın faaliyet göstereceği ilde, analizlerin ve kullanılan cihazların gerektirdiği özel koşulları sağlamak üzere, en az 150 m2 net alana sahip tam donanımlı bir tesis kurması zorunludur. Bu alan her deney için gereken cihaz alanının en az 2 katı kadar arttırılır.</p> <p>(2) Numune alınması ve toplanması süreçlerinde kullanılmak üzere kuruluş adına kayıtlı veya kiralanmış üç adet araç bulundurmak şarttır.</p> <p>(3) Laboratuvar, verilen hizmetin niteliğine bağlı olarak idari ve laboratuvar hizmet bölümlerinden oluşur.</p>	<p>İKİNCİ BÖLÜM</p> <p>Laboratuvarların Genel Özellikleri ve Uyulması Gereken Kurallar</p> <p>~~Laboratuvar bölümleri ve asgari özellikleri~~</p> <p>(2)Numune alınması ve toplanması süreçlerinde kullanılmak üzere kuruluş adına kayıtlı veya kiralanmış üç adet araç bulundurmak şarttır. Ancak bu şart zemin laboratuvarlarında aranmaz.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Üstü çizili bölümler kaldırılarak laboratuvarların genel özellikleri ve uyulması gereken kurallar şeklinde sadeleştirilmiştir.</p> <p>GEREKÇE</p> <p>Zemin laboratuvarları numuneleri kendileri tarafından alınmadığından bu şartın aranması gereksizdir. Bu nedenle maddenin önerildiği şekilde düzenlenmesi gerektiği düşünülmektedir.</p>

	<p>İdari hizmet bölümünde en az; kayıtların muhafaza edildiği ve sorumlu personel tarafından kontrol edilen yangından korumalı arşiv alanı veya kilitlenebilir dolap, üç adet bilgisayar, iki adet yazıcı, bir adet fotokopi makinesi bulundurmaktır.</p> <p>Laboratuvar hizmet bölümlerinde; numune ile ilgili herhangi bir işlemin yapıldığı ve numunelerin teslim alındığı numune kabul kısmı, laboratuvarın çalışma konularına göre deney alanı, deney standardına uygun sıcaklık ve nem kontrolünün yapıldığı ve/veya havalandırma düzenin sağlandığı kısımlar olması şarttır. Deney alanında laboratuvarın kapsamındaki deneylere ilişkin cihazların yer alması, bu cihazlar arasında en az bir metre boşluk bulunması ve cihazların bulunduğu bölüm ile kür havuzlarının bulunduğu bölümlerin ayrı olması gerekmektedir.</p>		
<p>YAPI DENETİMİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ</p> <p>Laboratuvarın çalışma usul ve esasları</p> <p>MADDE 13 – (1) (Değişik ibare:RG-5/2/2013-28550) Merkez Yapı Denetim Komisyonu, yapı malzemeleri ile ilgili ham madde ve mamul madde üzerinde ilgili standartlarına veya teknik şartnamelerine göre ölçüm, muayene ve deney yapabilen ve bunların diğer özelliklerini tespit edebilen yeterli alet, teçhizat ve personele sahip olan laboratuvara ek-16’da gösterilen form-14’e uygun izin belgesi verir. İzin belgesi almak için aranan şartlar, ek-1’deki Laboratuvar İzni Onay Talimatı</p>	<p>ÜÇÜNCÜ BÖLÜM</p> <p>Laboratuvarların Çalışma Usul ve Esasları</p> <p>Laboratuvar izin belgesi verilmesi</p> <p>MADDE 6-(1) Merkez Yapı Denetim Komisyonu, zemin ve/veya yapı malzemeleri ile ilgili hammadde veya mamul madde üzerinde ilgili standartlarına veya teknik şartnamelerine göre ölçüm, muayene, deney yapabilen ve bunların diğer özelliklerini tespit edebilen yeterli alet, teçhizat ve personele sahip olan laboratuvara Ek-1’de gösterilen uygun izin belgesi ve kapsam listesi verir.</p>		

ile ek-2'deki Laboratuvar İzin Belgesi Teknik Şartnamesinde belirtilmiştir.			
Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.	(2) Merkez Yapı Denetim Komisyonunca Kanunun uygulandığı her il için o ilde faaliyet gösterebilecek laboratuvar kuruluşu sayısı hesap edilir. Bu sayı her il için en az iki olmak üzere, toplam denetlenen inşaat alanının 360.000 m2'ye bölünmesi ile elde edilen sonucun %15'i kadardır. Kusuratlar bir üst sayıya tamamlanır.	(2) Merkez Yapı Denetim Komisyonunca Kanunun uygulandığı her il için o ilde faaliyet gösterebilecek laboratuvar kuruluşu sayısı hesap edilir. Bu sayı her il için en az iki olmak üzere, toplam denetlenen inşaat alanının 360.000 m2'ye bölünmesi ile elde edilen sonucun %15'i kadardır. Kusuratlar bir üst sayıya tamamlanır. Ancak zemin laboratuvarlarında 360.00m2 şartı aranmaz.	GEREKÇE Zemin laboratuvarlarının inşaatın toplam alanı baz alınarak 360.000m2 inşaat alanına göre deney yapma sınırlanması getirilmesi yanlıştır. Zemin araştırmaları kendi özgünlüğü içinde değerlendirilerek, yapı taban alanı veya yıllık yapabileceği deney sayısına göre sınırlandırılabilir. Bu maddenin zemin laboratuvarları için sınırlayıcı olmaması için cümleden sonraki Ancak zemin laboratuvarları için 360.000m2 şartı aranmaz cümlesi getirilmelidir.

<p>YAPI DENETİMİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ MADDE 13 – ...</p> <p>(3) Yönetmelik kapsamındaki laboratuvarlar, üçüncü taraflara ait laboratuvarlardır. Yapı ruhsatı veren kurum ve kuruluşların laboratuvarlarında ve yapı malzemesi üreten veya imal eden kuruluşların imal ettikleri malzemeleri test etmek üzere kurdukları laboratuvarlarda Kanunun ve Yönetmeliğin öngördüğü yapı denetimine ilişkin muayene ve deneyler yaptırılmaz.</p>	<p>(3) Yönetmelik kapsamındaki laboratuvarlar, üçüncü taraflara ait laboratuvarlardır. Yapı ruhsatı veren kurum ve kuruluşların laboratuvarlarında, yapı malzemesi üreten veya imal eden kuruluşların imal ettikleri malzemeleri test etmek üzere kurdukları laboratuvarlarda Kanunun ve Yönetmeliğin öngördüğü yapı denetimine ilişkin muayene ve deneyler yaptırılmaz.</p>		
<p>EK-2</p> <p>8.2.2- Laboratuvarlar, şube veya numune toplama istasyonu açabilirler</p> <p>8.2.2.1- Laboratuvarlar, buldukları ilde veya diğer illerde şube açtıkları takdirde, kalite sisteminde, yönetim ve teknik şartlarında değişiklik yapmak, her bir şube için izin belgesi alma şartlarını yerine getirmek zorundadırlar</p>	<p>(4) Laboratuvarlar, her il için bu maddede belirlenen sayıyı aşmamak kaydı ile şube açabilirler. Laboratuvarlar, buldukları ilde veya diğer illerde şube açtıkları takdirde, her bir şube için izin belgesi alma şartlarını yerine getirerek, açtığı her şube için ayrı yönetim oluşturmak, kalite yönetim sisteminde ve teknik şartlarda o şube için değişiklik yapmak zorundadır.</p>		

YAPI DENETİMİ
UYGULAMA
YÖNETMELİĞİ
MADDE 13 – ...

(4) (Değişik:RG-5/2/2013-28550) Laboratuvarlarda yapı malzemesi kalite kontrolü konusunda laboratuvar denetçi belgesine sahip en az bir inşaat veya kimya mühendisi ile yardımcı teknik elemanlar istihdam edilir. Zemin deneyleri konusunda laboratuvar denetçi belgesine sahip en az bir jeoloji mühendisi ile yardımcı teknik elemanlar zorunlu olmak üzere, denetçi belgesine sahip inşaat veya jeofizik mühendisi istihdam edilir.

(5) Laboratuvarda yapı malzemesi kalite kontrolü için, beton esas olmak üzere ilgili yapı malzemesi kalite kontrolü deneyleri konusunda en az üç yıl meslek içi ihtisas alanında laboratuvar denetçi belgesine sahip inşaat mühendisi ile en az iki deney yapan eleman istihdam edilir. Bu koşullara ilave olarak, laboratuvarın kapsamında kimyasal deneylerin bulunması halinde, ilgili yapı malzemesi kalite kontrolü deneyleri konusunda en az üç yıl meslek içi ihtisas alanında laboratuvar denetçi belgesine sahip kimya mühendisi de istihdam edilir.

~~Laboratuvarda zemin deneyleri konusunda, en az üç yıl meslek içi ihtisas alanında laboratuvar denetçi belgesine sahip e jeoloji ve/veya geoteknik alanında uzmanlık eğitimi almış jeofizik ve/veya inşaat mühendisi ile en az iki deney yapan eleman istihdam edilir.~~

Laboratuvar, kapsamında yapı malzemesi ve zemin deneylerini birlikte yürütecek ise bu fıkranın ilk iki paragraf hükümlerinde yer alan personeli birlikte istihdam etmek zorundadır.

Laboratuvarda kalite yöneticisi bulundurmak zorunludur. Laboratuvar kalite yöneticisi olarak laboratuvar denetçi mühendisi veya deney yapan elemanı

(5) Laboratuvarda yapı malzemesi kalite kontrolü için, beton esas olmak üzere ilgili yapı malzemesi kalite kontrolü deneyleri konusunda en az üç yıl meslek içi ihtisas alanında laboratuvar denetçi belgesine sahip **inşaat veya jeoloji** mühendisi ile en az iki deney yapan eleman istihdam edilir. Bu koşullara ilave olarak, laboratuvarın kapsamında kimyasal deneylerin bulunması halinde, ilgili yapı malzemesi kalite kontrolü deneyleri konusunda en az üç yıl meslek içi ihtisas alanında laboratuvar denetçi belgesine sahip kimya mühendisi de istihdam edilir.

Zemin deneyleri konusunda laboratuvar denetçi belgesine sahip en az bir jeoloji mühendisi ile yardımcı teknik elemanlar zorunlu olmak üzere, denetçi belgesine sahip inşaat veya jeofizik mühendisi istihdam edilir

GEREKÇE

Yapılan düzenlemede inşaat mühendisliği bakış açısıyla hazırlanmıştır. Bu konuda zemin laboratuvarları için bir önceki düzenlemede açık yargı kararına dayanılarak değiştirilen ve yönetmelik içinde belirtilen **“en az bir jeoloji mühendisi”** ibaresi kaldırılmıştır. Odamızın bir önceki benzer düzenlemeye ilişkin açtığı davada **Danıştay 6. Daire Esas No:2008/3362, Karar No:2010/7428** kararı idari davalar genel kurulunda da geçerek kesinleşmiştir (EK-2). Anayasanın 138 maddesine göre **“Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.”** Hükmü bulunmaktadır. Yapılan düzenleme ile jeoloji mühendisliği hizmetlerine yönelik kısıtlama getirilmekte inşaat ve jeofizik mühendislerine yönelik genişletme yapılmak istendiği anlaşılmaktadır. Bu durum kesin yargı kararlarına açıkça aykırıdır. Bu nedenle düzenlemenin yapı denetimi uygulama yönetmeliğinde olduğu biçimiyle korunmalıdır. Ayrıca geoteknik alanında uzmanlık almış jeofizik ve/veya inşaat mühendisi ibaresi getirilmiştir. Bu

durum jeoloji mühendislerinin geoteknik alanında uzman olamayacağı sonucu getirmektedir. Oysa tüm dünyada geoteknik/jeoteknik uzmanlığı mülti-disipliner bir çalışma alanı olup, tüm dünyada “**jeoloji ve inşaat mühendisi**” gibi iki meslek disiplininden temin edilmektedir. Bu konuda gerek yurtiçinde, gerekse yurtdışında geoteknik/jeoteknik alanında yüksek lisans veya doktora yapan çok sayıda jeoloji mühendisi bulunmaktadır. Ayrıca yetkinlik veya uzmanlık, sadece yüksek lisans veya doktora eğitimi süreçleri ile kazanılan bir unvan olmayıp, aynı zamanda jeoloji veya inşaat mühendisi olup geoteknik/jeoteknik hizmetler alanında fiili olarak çalışan rapor ve proje üreten kişilere de verilmektedir. Bu nedenle geoteknik/jeoteknik alanında “eğitim+pratik deneyim” ile elde edilen geoteknik /jeoteknik uzmanlığı alanından jeoloji mühendislerinin çıkarılmasını kabul etmek mümkün değildir. Bu konuda açık yargı kararları bulunmaktadır (Danıştay 11. Daire 2007/1141Esas ve 2009/6137 Kararı, 15/06/2009

kararı Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 2009/2557Esas-2013/3569 Kararı ile onanmıştır). Bu konuda ilgili idareler tarafından yapılan karar düzeltme istemleri Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 2014/5373Esas ve 2015/3094Karar ve 07/07/2015 tarihli kararıyla da reddedilmiştir(EK-3).

Yine gerek ülkemizde, gerekse yurtdışında bu konuda hem mesleki deneyimi, hem de eğitim süreçleri ile çok sayıda jeoloji mühendisi geoteknik alanında yüksek lisans veya doktora yapmıştır(Ek-3).Yine bazı ülkelerde geoteknik lisans düzeyinde bir uzmanlık alanıdır. Bilindiği üzere YÖK tarafından denkliği kabul edilmesi durumunda bu kişilerin bu alanda nasıl çalışabileceğine ilişkin her hangi bir düzenlemenin olmadığı görülmektedir.

Sonuç olarak meslek içi uzmanlık alanlarına ilişkin düzenlemelerin yönetmelik içinde vurgulanması yanlıştır. Kime geoteknik konusunda yetkin diyeceğimiz konusu belirsizdir. Ayrıca bu durum 6235 sayılı kanunun 37. Maddesine “Yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarlar kanunen kendilerine verilmiş olan unvandan

başka herhangi bir unvan kullanamazlar” aykırı olduğu gibi bu konuda bazı idareler tarafından yapılan yetkilendirme ve yetkinlik belgesi düzenlemesi yargı kararları ile iptal edilmiştir (Danıştay 8. Daire Esas No:2006/5861, Karar No:2008/7556 sayılı kararı ile Danıştay 6. Daire Esas No:2005/4337, Karar No:2007/1698 (EK-4).

Yine yapı malzemeleri konusunda deney yapma yetkisi sadece inşaat mühendislerine verilmiştir. Oysa betonun hammaddesinin yaklaşık % 70-80 agregadan oluşmaktadır.3213 sayılı maden kanununa göre inşaat, çimento, seramik, tuğla hammaddelerinin aranması, araştırılması, geliştirilmesi UMREK kodlarına göre tanımlanması konusu jeoloji mühendisleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Betonun kalitesi, özellikleri, niteliği, çözünebilirliği, petrografisi gibi konularda çalışan çok sayıda jeoloji mühendisi bulunmaktadır. Örneğin agrega içindeki silis içeren minerallerin tespiti ancak mineralojik- petrografik inceleme sonucu tespit edilmektedir. Agregalardan alınan ince kesitlerin optik mikroskop yardımıyla incelenmesi sonucu içeriklerinde bulunan potansiyel reaktif mineral fazların (reaktif silis)

			<p>tanımlanmaktadır.</p> <p>Kuvars, camsı silika, kalsedon, kristobalit, çört, bazalt gibi mineral ve kayaçlarda belirli miktarda silis içermesinden dolayı betonda alkali silis reaksiyonu gelişmektedir. Kireçtaşlarından üretilen agregalarda SiO₂ içeriği %2 fazla olması durumunda alkali silis reaksiyonu riski bulunduğunu belirtmiştir (West, 1996).</p> <p>Yine bazalttan üretilen agrega betonda kullanılması durumunda bazaltlardaki SiO₂ içeriği % 50'den fazla olduğunda, alkali-silis reaktivitesi açısından andezit gibi davranmakta ve potansiyel reaktif agrega özelliği gösterebilmektedir (Katayama vd., 1989)</p> <p>Betonda kullanılan agregaların belli miktarda dolomit içermesi durumunda alkali-dolomit reaksiyonu gelişebilir. Reaksiyonun gelişmesi Mineral boyutu, Dolomit içindeki kalsit oranı, Kayacın porozitesi, Çatlaktaki dolgu malzemesinin türü, Ortam nemi, Ortamın PH, Ortam sıcaklığı, Alkali reaksiyon alkali hidroksitin türüne bağlıdır. Kayaçtaki dolomit tane boyu, kayacın porozitesi, çatlaktaki dolgu malzemesinin cinsi jeolojik bir çalışma sonucu ortaya çıkmaktadır.</p> <p>Günümüzde birçok projede “beton petrografisi” zorunlu hale gelmiş bulunmaktadır. Günümüzde hiçbir</p>
--	--	--	--

			<p>inşaat mühendisliği bölümünde petrografi dersi olmadığı gibi, sertleşmiş betondan ince kesit yapılarak beton petrografisinin yapılması tüm dünyada jeoloji mühendisleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu konuda TSE tarafından çıkarılan standartlar bulunmaktadır</p> <p>Yine gerek özel sektörde, gerekse, yapı malzemesi üreten çok sayıdaki çimento, seramik, tuğla veya kiremit, alçı, yapı taşları, mermerler vb sektöründeki yapı malzemeleri laboratuvarlarında da jeoloji mühendisleri yoğun olarak çalışmaktadır. Benzer durum Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlı yapı malzemeleri laboratuvarlarında geçerli olup, bakanlık yapı malzemeleri laboratuvarlarında çok sayıda jeoloji mühendisi çalışmaktadır. Gerek özel sektördeki bu durum, gerekse bakanlık bünyesindeki yapı malzemeleri laboratuvarları baz alındığında bu konuda yetkinleşmiş jeoloji mühendislerinde yapı malzemesi laboratuvarlarında da sorumlu denetçi mühendisler arasında tanımlanması gerektiği düşünülmektedir. Bu nedenle yapı malzemeleri laboratuvarları içinde denetçi mühendisin “ inşaat ve jeoloji mühendisi” şeklinde düzenlenmesi gerektiği düşünülmektedir.</p>
--	--	--	---

	<p>görevlendirilebileceği gibi ayrıca bir kalite yöneticisi de istihdam edilebilir.</p> <p>Laboratuvarda, yapı malzemeleri kapsamında olmak üzere, denetçi mühendisin sevk ve idaresi altında numune alma elemanı istihdam edilebilir.</p>		
<p>EK-1</p> <p>6. LABORATUVAR İZİN BELGESİ ALINMASI</p> <p>6.1. Gerekli belgeler</p> <p>-Laboratuvar izin belgesi için hazırlanmış müracaat formu</p> <p>-Kuruluş yetkililerinin noter tasdikli imza sirküleri</p> <p>-Kalite El Kitabı ve eklen (prosedürler, talimatlar, gerekli formlar ve deney rapor örnekleri),</p> <p>- Laboratuvar tesisinin \e cihazların ölçülendirilmiş yerleşim krokisi Kuruluşun laboratuvar açmaya, deney yapmaya, rapor vermeye yetkili olduğuna dair ibarenin bulunduğu Ticaret Sicil Gazetesi ile vergi levhası,</p> <p>Laboratuvarda tasdik edilmiş imza yetkisi için aday gösterilen mühendis için Bakanlıktan alınmış laboratuvar denetçi belgesi fotokopisi,</p> <p>Laboratuvarda çalışan bütün teknik elemanların diploma veya yerine geçen belgelerinin asılları veya ibraz</p>	<p>(6) Laboratuvar izin belgesi alabilmek için, kuruluşu temsile yetkili kişi tarafından, kuruluşun faaliyette bulunacağı ili belirtir Ek-2 Form-1 Müracaat Formu ile Bakanlığa başvuru yapılır ve ilk başvuruda aşağıdaki şartlar aranır;</p> <p>a) Kuruluş yetkililerinin noter tasdikli imza sirkülerine sahip olması,</p> <p>b) Kalite El Kitabı ve eklerinin kontrollü örnekleri (prosedürler, talimatlar, gerekli formlar ve deney rapor örnekleri),</p> <p>c) Laboratuvar tesisinin ve cihazların ölçeklendirilmiş yerleşim planı,</p> <p>ç) Laboratuvar cihaz listesi ve bunlara ilişkin son iki ay içerisinde düzenlenmiş kalibrasyon sertifikaları,</p> <p>d) Kuruluşun ticaret sicil gazetesi faaliyet konularında; laboratuvar açmaya, deney yapmaya, rapor vermeye yetkili olduğuna ilişkin ibare yer almalı,</p> <p>e) Laboratuvarda çalışan bütün teknik elemanların görev yapacağı alana ilişkin diplomaya sahip olması,</p> <p>f) Laboratuvar denetçisi, deney yapan elemanlar ve numune alma elemanlarının çalıştığı</p>		

<p>edilen asıllarının Bakanlık merkez veya taşra teşkilatı veya belgelerin verildiği ilgili kurum tarafından tasdikli sureti,</p> <p>Laboratuvar denetçisinin çalıştığı kuruluş ile yaptığı sözleşmesi ve noter tasdikli imza beyanı</p>	<p>kuruluş ile yaptığı, çalışma saatlerini, ücret, görev ve sorumluluklarını içeren sözleşmesi,</p> <p>g) Laboratuvar denetçisi ve deney yapan elemanlar noter tasdikli imza beyanına sahip olmalıdır.</p>	<p>h) İlgili meslek odasına tescil olduğuna dair belge</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Tanımlar bölümünde belirtilen “oda tescil belgesi” bölümünde gerekçeler ifade edilmiştir. Bu madde ile bakanlık ilgili laboratuvar kuruluşuna izin belgesi vermeden önce 6235 sayılı yasa gereğince ilgili odaya tescil olup, olmadığına ilişkin “oda tescil belgesini” kontrol edeceğine ilişkin koşul getirilerek, mühendislik hizmetlerin mesleki etik kurullar çerçevesinde yürütülüp, yürütülmediğine ilişkin vesayet denetimin ilgili meslek odası tarafından yürütülmesini sağlayarak, ülkemiz mühendislik hizmetlerinin gelişimine katkı sağlayacaktır.</p>
--	--	--	--

<p>EK-1</p> <p>7. İzin işlemleri</p> <p>7.1. On değerlendirme</p> <p>7.1.1 Müracaatı eden laboratuvarın izin işlemlerini başlatmak üzere Bakanlık en geç ıkı hafta içinde Değerlendirme Heyeti görevlendirilir</p>	<p>(7) Müracaat eden laboratuvarın izin işlemlerini başlatmak üzere Bakanlık tarafından en geç iki hafta içinde değerlendirmeci görevlendirilir.</p>		
<p>EK-1</p> <p>7. İzin işlemleri .....</p> <p>7.1.2 Değerlendirmeciler, müracaat formlarını inceleyerek ilerin doğruluğunu araştırır</p> <p>7.1.3. Kalite El Kitabı ve eklerinin TS EN ISO IEC 17025 standardına uygunluğu incelenir</p> <p>7.1.4. On değerlendirmede eksiği bulunan laboratuvarlara eksikleri yazı ile bildirilerek dosya askıya alınır Eksiklerin tamamlayan laboratuvarın değerlendirilmesine kaldığı yerden devam edilir</p> <p>7.1.5. Ön değerlendirmede eksiği bulunmayan laboratuvarlara</p>	<p>(8) Değerlendirmeci, laboratuvar tarafından sunulan müracaat formlarını inceleyerek bilgilerin doğruluğu ile kalite el kitabı ve eklerinin TS EN ISO/IEC 17025 standardına uygunluğunu inceler. Bu değerlendirmede eksiği bulunan laboratuvarlara eksikleri bildirilir ve başvuru dosyası askıya alınır. Eksiklerini tamamlayan laboratuvarların değerlendirilmesine kaldığı yerden devam edilir. Eksiği bulunmayan laboratuvarların mahalline Bakanlık Merkez veya İl Müdürlüğüne oluşturulacak değerlendirme heyetince on iş günü içerisinde gidilerek değerlendirilmede bulunulur.</p>	<p>(8) Değerlendirmeci, laboratuvar tarafından sunulan müracaat formlarını inceleyerek bilgilerin doğruluğu ile kalite el kitabı ve eklerinin TS EN ISO/IEC 17025 standardına uygunluğunu inceler. Ancak bu işlem akretide olmuş laboratuvarlarda aranmaz. Bu değerlendirmede eksiği bulunan laboratuvarlara eksikleri bildirilir ve başvuru dosyası askıya alınır. Eksiklerini tamamlayan laboratuvarların değerlendirilmesine kaldığı yerden devam edilir. Eksiği bulunmayan laboratuvarların mahalline Bakanlık Merkez veya İl Müdürlüğüne oluşturulacak değerlendirme heyetince on iş günü içerisinde gidilerek değerlendirilmede bulunulur.</p>	<p>GEREKÇE</p> <p>Akredite olmuş laboratuvarların değerlendirilmesi ayrı bir prosüdüre göre düzenlenmelidir. Akreditasyon esnasında madde içinde belirtilen düzenlemeler gerçekleştirildiğinden, aynı konuda aynı işlemi Bakanlık değerlendirmecilerinin de yapması gereksizdir. Bu nedenle önerildiği şekilde düzenleme yapılması gerektiği düşünülmektedir.</p>

<p>gidilerek yerinde değerlendirilmede bulunulur</p>			
<p>EK-1 ...</p> <p>7.2. Değerlendirme</p> <p>Laboratuvarın ön değerlendirmesinden sonra, belge verilmesine esas olmak üzere yerinde yapılan incelemedir.</p> <p>7.2.1. Heyetin değerlendireceği hususlar</p> <p>a) Laboratuvarda müracaat formlarındaki bilgilerin gerçek olup olmadığı,</p> <p>b) Laboratuvarda, teknik şartnamede ve talimatta aranan şartların mevcut olup olmadığı,</p> <p>c) Laboratuvarda gerekli incelemelerin yapıldığına dair tutanak, kuruluş yetkilileri ve heyet tarafından imza altına alınır.</p> <p>ç) Heyet, raporunu en geç on iş günü içerisinde MYDK'ya sunar.</p>	<p>(9) Değerlendirme heyeti, laboratuvar mahallinde, müracaat formlarında sunulan bilgilerin gerçekliğini ve bu Yönetmelikte aranan şartların mevcut olup olmadığını inceler.</p> <p>Değerlendirme heyetince laboratuvarda gerekli incelemelerin yapıldığına dair tutanak, kuruluş yetkilileri ile heyet tarafından imza altına alınır ve tutanağın bir sureti laboratuvara verilir. Heyet; bu tutanak ve değerlendirme raporu ile birlikte, teminat alındı makbuzunun aslı gibidir yapılmış suretini ve değerlendirme heyetince onaylı yerleşim planını, laboratuvar kuruluşu adına kayıtlı veya kiralanmış üç adet aracın kira sözleşmesini veya araçların ruhsat fotokopilerini en geç on iş günü içerisinde Merkez Yapı Denetim Komisyonu'na sunar.</p>		

<p>E K - 1 ... 7.3. Komisyon kararı MYDK, hazırlanan heyet raporunun teslim edilmesinden sonra incelemesini tamamlayarak, belge kullanma hakkının verilip verilmemesine karar verir. Karar defterine geçirilen sonuç, ekine heyet raporu olmak üzere bir yazı ile ilgili firmaya bildirilir.</p>	<p>(10) Merkez Yapı Denetim Komisyonu, hazırlanan heyet raporunun teslim edilmesinden sonra incelemesini tamamlayarak, belge kullanma hakkının verilip verilmemesine karar verir.</p>		
<p>EK-1 .... 7.4. Belgenin verilmesi Laboratuvar, MYDK'nın aldığı kararın olumlu olması halinde, imzalanacak tip sözleşmenin noter tasdikinden sonra belge kullanma hakkını kazanır.</p>	<p>(11) Laboratuvar, Merkez Yapı Denetim Komisyonu'nun aldığı kararın olumlu olması halinde, Ek-3 Tip Sözleşme'nin imzalanması ile belge kullanma hakkını kazanır.</p>		

EK-1

....

8.2.2, Laboratuvarlar, Şube veya numune toplama istasyonu açabilirler

....

8.2.2.2.2- İzin belgeli laboratuvarın, kamu veya üniversite laboratuvarının olmadığı illerde, diğer ilde faaliyet gösteren izin belgeli laboratuvarlar, sahip oldukları kapsam listesinde yer alan deneyler için numune toplama istasyonu açabilirler. Ancak o ilde izin belgeli bir laboratuvarın açılması halinde, numune toplama istasyonunu kapatmak zorundadırlar.

Numune toplama istasyonu izin belgesi verilmesi

MADDE 7-(1) İzin belgeli laboratuvarın olmadığı illerde, diğer ilde faaliyet gösteren izin belgeli laboratuvarlar, sahip oldukları kapsam listesinde yer alan deneyler için numune toplama istasyonu açabilirler. Ancak o ilde izin belgeli bir laboratuvarın açılması halinde, numune toplama istasyonunu kapatmak zorundadırlar.

<p>EK-1</p> <p>....</p> <p>8.2.2.2.1-Laboratuvarlar kapsam listesinde bulunması koşulu ile taze beton numunesi için aynı il sınırları içerisinde numune toplama istasyonu açabilirler.</p>	<p>(2) Laboratuvarlar, kapsam listesinde bulunması koşulu ile taze beton numunesi için aynı il sınırları içerisinde numune toplama istasyonu açabilirler.</p>		
<p>Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. İctihat olarak uygulanmıştır.</p>	<p>(3) Numune toplama istasyonlarında, numune ile ilgili herhangi bir işlemin yapıldığı ve numunelerin teslim alındığı numune kabul kısmı ve/veya deney standardına uygun sıcaklık ve nem kontrolünün yapıldığı ve/veya havalandırma düzenin sağlandığı kısımlar olması şarttır.</p>		

Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. İhtihat olarak uygulanmıştır.

(4) Laboratuvar numune toplama izin belgesi alabilmek için kuruluşu temsile yetkili kişi tarafından, Ek -4 e uygun Numune Toplama İstasyonu Müracaat Formu ile faaliyet göstereceği ilin İl Yapı Denetim Komisyonuna başvuru yapılır ve ilk başvuruda aşağıdaki şartların sağlanması istenir.

a) Deney yapan eleman noter tasdikli imza beyannamesine sahip olması,

b) Kalite El Kitabı ve eklerinin kontrollü örnekleri (prosedürler, talimatlar, gerekli formlar ve deney rapor örnekleri),

c) Numune toplama istasyonunun ölçeklendirilmiş yerleşim planı,

ç) Numune toplama istasyonu cihaz listesi ve bunlara ilişkin son iki aylık TÜRKAÇ tarafından akredite edilen bir kalibrasyon laboratuvarınca düzenlenen kalibrasyon sertifikaları,

d) Numune toplama istasyonunda çalışacak tüm deney yapan elemanların ilgili diplomaya sahip olması,

e) Numune toplama istasyonunda çalışacak tüm deney yapan elemanların çalıştığı kuruluş ile yaptığı, çalışma saatlerini, ücret, görev ve sorumluluklarını içeren sözleşmesi,

<p>EK-1</p> <p>....</p> <p>8.2.2.2- Bağlı olduğu laboratuvar kalite sisteminde, yönetim ve teknik şartlarda gerekli düzenlemelerin yapılması, istasyonda en az bir ilgili teknisyen bulundurulması ve görevlendirilecek heyet tarafından yapılacak inceleme sonucunun olumlu olması halinde, İYDK tarafından Numune Toplama İstasyonu İzin Belgesi verilerek, numune toplama istasyonu açılmasına izin verilir.</p>	<p>(5) İl Yapı Denetim Komisyonunca, laboratuvar tarafından kalite sisteminde, yönetim ve teknik şartlarda gerekli düzenlemelerin yapılması, istasyonda en az bir, inşaat mühendisi veya yapı öğretmeni veya inşaat teknikeri veya yapı denetim teknikeri veya yapı teknisyenini, bulundurulması koşulu ile bir hafta içinde değerlendirme heyeti görevlendirilir.</p> <p>(6) Değerlendirme heyeti, numune toplama istasyonunun mahallinde, laboratuvar tarafından sunulan müracaat formlarındaki bilgilerin gerçek olup olmadığını ve bu Yönetmelikte aranan şartların mevcut olup olmadığını inceler.</p> <p>Değerlendirme heyetince numune toplama istasyonunda gerekli incelemelerin yapıldığına dair tutanak, kuruluş yetkilileri ve heyet tarafından imza altına alınarak tutanağın bir sureti laboratuvara verilir. Heyet, bu tutanak, değerlendirme raporu ve değerlendirme heyetince onaylı yerleşim planını en geç beş iş günü içerisinde İl Yapı Denetim Komisyonu'na sunar.</p> <p>(7) Numune toplama istasyonu izin belgesi için İl Yapı Denetim Komisyonu, hazırlanan heyet raporunun teslim edilmesinden sonra incelemesini tamamlayarak, belge kullanma hakkının verilip verilmemesine karar verir. Kararın olumlu olması halinde değerlendirme tutanağı, değerlendirme</p>		
---	---	--	--

raporu, değerlendirme heyetince onaylı yerleşim planı ve İl Yapı Denetim Komisyon Kararı Bakanlığa gönderilerek laboratuvara sözleşme yapılmaksızın Ek-5 e uygun numune toplama istasyonu izin belgesi verilir.

Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.	<p>MADDE 8-(1) Laboratuvarın, kişi ve kuruluşlara ait deney numunesi üzerindeki bazı deneyleri bir başka laboratuvara yaptırması halinde; bu deneylerin yaptırıldığı laboratuvar, Bakanlıktan izin belgeli olmalı ve yaptırılan deneyler de o laboratuvarın kapsam listesinde yer almalıdır.</p> <p>(2) Laboratuvar, kapsam listesindeki deneylere ilişkin aynı il sınırları içerisinde yer alan yalnız bir laboratuvar ile taşeron sözleşmesi düzenler. Laboratuvarın bulunduğu ilde ilgili deneylere ilişkin kapsama sahip başka bir laboratuvarın bulunmaması halinde, Valilik binası esas alınarak ilgili deneylere ilişkin kapsama sahip olan laboratuvarın yer aldığı en yakın ilde bulunan laboratuvar ile taşeron laboratuvar sözleşmesi düzenler.</p> <p>(3) Laboratuvar, her yıl vize denetimi esnasında taşeron sözleşmesini bir üst yazı ile İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirir.</p> <p>(4) Laboratuvarın belge iptali veya fesih veya askıda olması halinde; laboratuvar tarafından alınmış numunelerin deneyleri taşeron laboratuvarda gerçekleştirilir.</p>		

**YAPI DENETİMİ UYGULAMA
YÖNETMELİĞİ**

Madde 13-

(6) Laboratuvarlar, her yıl en az bir defa (Değişik ibare:RG-5/2/2013-28550) Merkez veya İl Yapı Denetim Komisyonunca veya Komisyonun görevlendirdiği elemanlarca denetlenir ve izin belgeleri her yıl vize ettirilir. (Ek cümle:RG-22/8/2015-29453) İzin belgesini vize ettirmek isteyenlerden Kanunun 8 inci maddesinin son fıkrasında belirtilen şartlar da aranır.

MADDE 9-(1) Laboratuvarlar, her yıl en az üç defa Merkez veya İl Yapı Denetim Komisyonunca veya bu komisyonlardan birinin görevlendirdiği elemanlarca denetlenir ve izin belgeleri her yıl vize ettirilir. Her üçüncü vizede Kanunun 8 inci maddesinin 21 inci fıkrasında belirtilen şartlar da aranır.

<p>EK-1</p> <p>7.6.Ara denetim</p> <p>Laboratuvarın ilk veya daha önce yapılan kısmı değerlendirmedeki şartları devam ettirip ettirmediğini incelemek amacıyla, İYDK ve/veya MYDK tarafından her yıl en az bir defa olmak üzere yaptırılacak denetimdir</p>	<p>(2) Ara denetimler, biri vize denetimi olmak üzere, değerlendirme heyetince yerinde ve/veya sahada gerçekleştirilebilir. Yerinde denetimlerde laboratuvarın bu Yönetmelik hükümlerine uygunluğu Ek-6 Form 3 e göre denetlenir.</p> <p>(3) Ara denetimde laboratuvarın gerekli şartları taşımaması veya Kanununun 8 inci maddesinin 21 inci fıkrasında belirtilen şartları sağlayamaması halinde laboratuvar İl Yapı Denetim Komisyonunca askıya alınır.</p>		
<p>EK-1</p> <p>7.5.Kısmı değerlendirme</p> <p>Kısmı değerlendirme MYDK tarafından daha önce izin belgesi verilmiş laboratuvarlarda meydana gelen herhangi bir değişikliğin laboratuvarın deney yapma kabiliyetini nasıl etkilediğini belirlemek üzere İYDK tarafından görevlendirecek heyetin yaptığı incelemidir</p> <p>.....</p> <p>7.7.Kapsam genişletme/daraltma</p> <p>Belgeli laboratuvarların, mevcut kapsam listesine ek deneylerin girmesi veya çıkarılması için İYDK'ya yazılı müracaatta bulunması halinde, yerinde yapılacak incelemeler sonucunda hazırlanacak yeni kapsam listesinin</p>	<p>(4) Kısmi değerlendirme, değerlendirme heyetince yerinde gerçekleştirilebilir. Laboratuvarda meydana gelen herhangi bir değişikliğin, laboratuvarın deney yapma kabiliyetini nasıl etkilediği denetlenerek, İl Yapı Denetim Komisyonunca kapsam genişletme veya daraltma kararı alınır.</p>		

düzenlenmesidir.			
Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.	<p>(5) Laboratuvar kuruluşu, zayıf veya geliştirilecek yanlarının objektif olarak tespit edilmesi ve oluşabilecek problemlerin önüne geçilebilmesi için her yıl bir defa iç tetkik yaptırmak zorundadır.</p> <p>İç tetkikler TSE EN ISO 17025 iç tetkik eğitimi almış kişiler tarafından gerçekleştirilir.</p>		

<p>EK-1</p> <p>8. Laboratuvarın Yükümlülükleri</p> <p>8.1. Değerlendirmeye imkan sağlama</p> <p>Laboratuvar, gerek ön değerlendirme sırasında, gerekse belge verilmesinden sonra kısmi değerlendirme ve ara denetimde heyetin isteyeceği bütün bilgileri vermek ve çalışmalarında her türlü kolaylığı sağlamakla yükümlüdür.</p>	<p>MADDE 10-(1) Laboratuvar gerek ön değerlendirme sırasında gerekse kısmi ve ara denetimlerde, ilgili alanları açmak, değerlendirme heyetinin isteyeceği bütün bilgileri vermek ve çalışmalarında her türlü kolaylığı sağlamakla yükümlüdür.</p>		
<p>EK-1</p> <p>8.2.1. Laboratuvar, almış olduğu belgeyi bir başka laboratuvar için kullanamaz. Laboratuvarın belge kullanma hakkı hiçbir şahıs veya kuruluşa devredilemez.</p>	<p>(2) Laboratuvar, almış olduğu belgeyi bir başka laboratuvar için kullanamaz. Laboratuvarın belge kullanma hakkı hiçbir şahıs veya kuruluşa devredilemez.</p>		
<p>EK-1</p> <p>8.3. Laboratuvar, belge kapsamındaki deneyleri etkileyecek veya hükmü şahsiyeti ile ilgili meydana gelecek her değişikliği İYDK'ya bildirir ve bununla ilgili belgeleri gönderir. Laboratuvar, herhangi bir nedenle deney faaliyetlerini bir müddet için durduracak ise durumu on beş gün öncesinden İYDK'ya bildirir.</p>	<p>(3) Laboratuvar, belge kapsamındaki deneyleri etkileyecek veya hükmü şahsiyeti ile ilgili meydana gelecek her değişikliği on beş iş günü içerisinde İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirir ve bununla ilgili belgeleri gönderir.</p>		

**YAPI DENETİMİ UYGULAMA
YÖNETMELİĞİ**

Madde 13-

(9) (Ek:RG-21/3/2020-31075) Laboratuvar, faaliyette bulunduğu adresten başka bir adrese taşınacağını taşınmadan en az on beş gün önce İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirir ve yerinde yapılan değerlendirme neticesinde tutanakla laboratuvar izin belgesi askıya alınır ve bilahare İl Yapı Denetim Komisyonunca karara Denetim Komisyonuna başvurusu halinde, laboratuvarın yazılı başvuru tarihini takip eden on gün içerisinde

(4) Laboratuvar, faaliyette bulunduğu adresten başka bir adrese taşınacağını taşınmadan en az on beş gün önce İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirir ve yerinde yapılan değerlendirme neticesinde tutanakla laboratuvar izin belgesi askıya alınır ve bilahare İl Yapı Denetim Komisyonunca karara bağlanarak yazılı olarak laboratuvara bildirilir. Laboratuvarın taşınmasını müteakip yeni adresine ilişkin; Ticaret Sicil Gazetesi sureti, laboratuvarın ölçülendirilmiş yerleşim krokisi, taşınmaya bağlı kalibrasyon gerektiren cihaz ve ekipmanlara ait kalibrasyon sertifikası örnekleri ile İl Yapı Denetim Komisyonuna başvurusu halinde, laboratuvarın yazılı başvuru tarihini takip eden on gün içerisinde Değerlendirme Heyeti görevlendirilir. Heyetin yapacağı değerlendirme sonucunun olumlu olması halinde İl Yapı Denetim

<p>Değerlendirme Heyeti görevlendirilir. Heyetin yapacağı değerlendirme sonucunun olumlu olması halinde İl Yapı Denetim Komisyonunca alınacak karara istinaden laboratuvarın yeni adresindeki faaliyetine tekrar izin verilerek laboratuvar askıdan indirilir.</p>	<p>Komisyonunca alınacak karara istinaden laboratuvarın yeni adresindeki faaliyetine tekrar izin verilerek laboratuvar askıdan indirilir.</p>		
<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>8.3. Laboratuvar, belge kapsamındaki deneyleri etkileyecek veya hükmü şahsiyeti ile ilgili meydana gelecek her değişikliği İYDK'ya bildirir ve bununla ilgili belgeleri gönderir. Laboratuvar, herhangi bir nedenle deney faaliyetlerini bir müddet için durduracak ise durumu on beş gün öncesinden İYDK'ya bildirir.</p>	<p>(5) Laboratuvar, herhangi bir nedenle deney faaliyetini bir müddet için durduracak ise talebini on beş gün öncesinden İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirir ve İl Yapı Denetim Komisyonu kararına istinaden askıya alınır.</p>		
<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>8.4. Laboratuvar belge kapsamında yer alan bir veya birkaç deney için kullandığı cihazın arızalanması, tadilat, taşınma ve benzeri durumlarda, bu deney veya deneyler için MYDK simgeli rapor düzenleyemez. Yapılan tamir, bakım, düzenleme ve benzeri çalışmaların tamamlanıp İYDK'ya bildirilmesi ve yapılacak incelemeden olumlu netice alınması halinde, laboratuvar MYDK simgeli rapor yayınlamaya tekrar başlar.</p>	<p>(6) Laboratuvar, belge kapsamında yer alan bir veya birkaç deney için kullandığı cihazın arızalanması, tadilat, taşınma ve benzeri durumlarda, bu deney veya deneyler için laboratuvar izin simgeli rapor düzenleyemez. Yapılan tamir, bakım, düzenleme ve benzeri çalışmaların tamamlanıp İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirilmesi ve yapılacak incelemeden olumlu netice alınması halinde, laboratuvar izin simgeli rapor yayınlamaya tekrar başlar.</p>		

EK-1

.....

8.6.2. MYDK ve İYDK ile işbirliği

Bu işbirliği şunları kapsamalıdır:

a) MYDK ve /veya İYDK ve yetkilisinin deney laboratuvarının denetlenmesi için ilgili alanlara girmesinin sağlanması,

(7) Laboratuvar, deney yapma kapasitesinin Merkez veya İl Yapı Denetim Komisyonu tarafından doğrulanmasının yapılabilmesi için gerekli iş birliğini sağlar.

<p>b) Deney laboratuvarının deney yapma kapasitesinin MYDK ve /veya İYDK tarafından doğrulanmasını sağlamak için gerekli kontrollerinin yapılması konusunda yardımcı olunması,</p> <p>c) Doğrulama amacıyla MYDK veya İYDK'nın ihtiyaç duyduğu deney numunelerinin veya şahit numunelerin hazırlanması, ambalajlanması ve en geç on beş gün içerisinde MYDK veya İYDK'ya ulaşacak şekilde gönderilmesi,</p> <p>ç) MYDK veya İYDK'nın</p> <p>d) Laboratuvarın deney sonuçlarının MYDK veya İYDK tarafından incelenmesine ve denetlenmesine izin verilmesi.</p>	<p>Doğrulama amacıyla, Merkez veya İl Yapı Denetim Komisyonu'nun ihtiyaç duyduğu deney numunelerini veya şahit numuneleri hazırlar, ambalajlar ve en geç on beş gün içerisinde Merkez veya İl Yapı Denetim Komisyonu ulaşacak şekilde gönderir.</p> <p>Merkez veya İl Yapı Denetim Komisyonu'nun uygun bulacağı değerlendirme deney programına veya karşılaştırılmalı deney programına katılır.</p>		
<p>Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.</p>	<p>(8) Laboratuvar, acil afet durumlarında Bakanlık tarafından verilen görevleri öncelikle yerine getirmekle mükelleftir.</p>		
<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>10.5. Laboratuvar, tüm deney raporlarını, kayıtları ve diğer verileri en az on beş sene müddetle muhafaza etmelidir.</p>	<p>(9) Laboratuvar, tüm deney raporlarını, kayıtları ve diğer verileri en az on beş sene müddetle muhafaza eder.</p>		

<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>9. Laboratuvar İzin Belgesinden Doğan Sorumluluklar</p> <p>....</p> <p>b) Kapsam listesini ve izin belgesini laboratuvarın uygun ve görülen bir yerine asmak,</p>	<p>(10) Laboratuvar, izin belgesi ve kapsam listesini, cihazların kullanma talimatlarını ve uyarı işaretlerini laboratuvarın ve/veya cihazların rahat görülen yerlerine asar.</p>		
---	---	--	--

<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>12.2. Fesih kararları, MYDK tarafından Resmî Gazete’de yayımlanır. Laboratuvar, fesih kararının Resmî Gazete’de ilanından itibaren deney raporlarında MYDK simgesini kullanmaya derhal son verir. Ayrıca yazışma, satış bağlantıları, ilan ve reklamlarında bu simgenin kullanımını durdurur. Laboratuvar, sözleşmeyle kendisine verilmiş her türlü belgeyi en geç on beş gün içerisinde MYDK’ya iade eder.</p>	<p>(11) Laboratuvar izin belgesinin geçerliliği, belge iptali veya tasfiye veya fesih nedeni ile sona erdiğinde belge ile ilgili tüm kullanım haklarına son verilir.</p>		
<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>9. Laboratuvar İzin Belgesinden Doğan Sorumluluklar</p> <p>ç) Belge veya kendi hazırladığı bir deney raporunun MYDK veya başka bir kuruluşun ürün onayı anlamına gelmediğini yaptığı sözleşmelerde açıkça belirtmek,</p>	<p>(12) Laboratuvar hazırladığı bir deney raporunun, Bakanlık veya başka bir kuruluşun ürün onayı anlamına gelmediğini yaptığı sözleşmelerde açıkça belirtir.</p>		

EK-2

.....

3.2. Tarafsızlık ve Dürüstlük

Laboratuvar, tarafsızlığını ve kendi elemanlarının, teknik kararları etkileyebilecek her türlü ticari, mali ve diğer baskılardan uzak çalıştığını ispat etmelidir. Laboratuvar, karar verme bağımsızlığına olan güveni ve deney çalışmaları ile ilgili dürüstlüğünü tehlikeye atacak hiçbir faaliyet içine girmemelidir.

Bu hususta en az aşağıdaki şartlara uyulmalıdır:

a) Beton, hazır beton, beton çelik çubuk, ve benzeri yapı malzemesini üreten veya pazarlayan firmalar ile yapı denetim kuruluşları yapı denetimi

(13) Laboratuvar, tarafsızlığı ile teknik ve idari personelinin, teknik kararları etkileyebilecek her türlü ticari, mali ve diğer baskılardan uzak çalıştığını beyan etmeli ve bununla ilgili düzenlemelere sahip olmalıdır. Laboratuvar, karar verme bağımsızlığına olan güveni ve deney çalışmaları ile ilgili dürüstlüğünü tehlikeye atacak hiçbir faaliyet içine girmemelidir.

Bu hususla ilgili aşağıdaki şartlara uyulmalıdır.

a) Beton, hazır beton, beton çelik çubuk ve benzeri yapı malzemesini üreten veya pazarlayan firmalar ile yapı denetim kuruluşları yapı denetimi amacıyla laboratuvar

<p>amacıyla laboratuvar hizmetinde bulunamazlar, rapor veremezler. İzin belgeli laboratuvarlar, bu firmalara ait alet, cihaz ve personelden her ne sebeple olursa olsun faydalanamazlar.</p> <p>b) Muayene deney ve sonuçlarına laboratuvar çalışanları dışındaki kişi veya kuruluşların etkisi önlenmelidir.</p> <p>c) Deney çalışmalarında görev alan personelin ücretleri, yapılan deney sayısına veya bu deneyin sonuçlarına bağlı olmamalıdır.</p> <p>EK-2</p> <p>.....</p> <p>3.3 Laboratuvar</p> <p>ğ) Diğer görev ve sorumluluklardan bağımsız olarak, bu standarttaki kuralların uygulanmasını ve daima takip edilmesini sağlamak için gerekli yetki ve sorumluluğa sahip, hangi isim altında olursa olsun bir kalite eğitilmiş yöneticisi atamalı; bu yönetici, laboratuvar politikası ve kaynaklar hakkında kararların alındığı en yüksek yönetim kademesine doğrudan ulaşabilmelidir.</p> <p>EK-2</p> <p>.....</p> <p>3.3 Laboratuvar</p> <p>c) Müşterilerine ait gizli</p>	<p>hizmetinde bulunamazlar, rapor veremezler. İzin belgeli laboratuvarlar, bu firmalara ait alet, cihaz ve personelden her ne sebeple olursa olsun faydalanamazlar.</p> <p>b) Muayene, deney ve sonuçlarına laboratuvar çalışanları dışındaki kişi veya kuruluşların etkisi önlenmelidir.</p> <p>c) Deney çalışmalarında görev alan personelin ücretleri, yapılan deney sayısına veya bu deneyin sonuçlarına bağlı olmamalıdır.</p> <p>ç) Laboratuvarın diğer görev ve sorumluluklarından bağımsız olarak, bu yönetmelik ve TS EN 17025 standardı kurallarının uygulanmasını ve daima takip edilmesini sağlamak için gerekli yetki ve sorumluluğa sahip, kalite yöneticisi atanır. Bu yönetici, laboratuvar politikası ve kaynaklar hakkında kararların alındığı en yüksek yönetim kademesine doğrudan ulaşabilmelidir.</p> <p>d) Laboratuvar müşterilerine ait gizli bilgilerin ve tescilli hakların korunmasını sağlayan, sonuçların elektronik olarak muhafaza edilmesini ve iletilmesini korumaya alan, yeterlilik, tarafsızlık, karar vermeyi güvence altına alan, politika ve prosedürlere sahip olmalıdır.</p> <p>e) Kuruluşu ve yönetim yapısını, herhangi bir</p>		
---	--	--	--

bilgilerin ve tescilli hakların korunmasını sağlayan, sonuçların elektronik olarak muhafaza edilmesini ve iletilmesini korumaya alan prosedürler de dâhil olmak üzere, politika ve prosedürlere sahip olmalıdır.

ç) Yeterlik, tarafsızlık, karar verme veya çalışmayla ilgili dürüstlüğüne olan güveni azaltacak herhangi bir faaliyette bulunmayı önlemek için gerekli politika ve prosedüre sahip olmalıdır.

d) Kuruluşu ve yönetim yapısını, herhangi bir ana kuruluş içindeki yerini; kalite yönetimi, teknik faaliyetleri ve destek hizmetleri arasındaki ilişkileri tarif edebilmelidir.

ana kuruluş içindeki yerini; kalite yönetimi, teknik faaliyetleri ve destek hizmetleri arasındaki ilişkileri tarif etmeli ve deney kalitesine doğrudan etkisi olan, yönetme, uygulama ve doğrulama görevini yerine getiren bütün personelin sorumluluklarını, yetkilerini ve birbirleri ile olan ilişkilerini belirlemelidir.

<p>e) Deney kalitesine doğrudan etkisi olan, yönetme, uygulama ve doğrulama görevini yerine getiren bütün personelin sorumluluklarını, yetkilerini ve birbirleri ile olan ilişkilerini belirlemelidir.</p>			
<p>EK-2</p> <p>.....</p> <p>Madde 9</p> <p>d) Kurum veya kişiler tarafından deney raporunun tamamının veya bir kısmının yanıltıcı bilgi ve reklam aracı olarak kullanılmamasını sağlamak,</p>	<p>(14) Kurum veya kişiler tarafından deney raporunun tamamının veya bir kısmının yanıltıcı bilgi ve reklam aracı olarak kullanılmamasını sağlar.</p>		
<p>EK-1</p> <p>...</p> <p>•</p> <p>Maden 15</p> <p>15.11. Belge kullanılması ile ilgili olarak, üçüncü şahıslar nezdinde bütün hukuki, mali ve teknik sorumluluk laboratuvara aittir.</p>	<p>(15) Laboratuvar izin belgesi kullanılması ile ilgili olarak, üçüncü şahıslar nezdinde bütün hukuki, mali ve teknik sorumluluk laboratuvara aittir.</p>		
<p>EK-1</p> <p>8.7.Laboratuvar Teknik Personeli</p> <p>Laboratuvar Denetçisi</p> <p>Laboratuvar tarafından gerçekleştirilecek muayene ve deneylerin ilgili standartlara ve deney talimatlarına uygun olarak yapılmasını muayene ve deney sonuçlarını laboratuvar kalite kayıtları sistemine uygun olarak tutulmasını sağlayan</p>	<p>MADDE 11- (1) Laboratuvar denetçisi laboratuvarda gerçekleştirilen deneylere ilişkin raporları imzalar. Bir laboratuvarda bir veya daha fazla laboratuvar denetçisine, Merkez veya İl Yapı Denetim Komisyonu tarafından imza yetkisi verilebilir.</p>		

laboratuvar denetçi belgesine sahip muayene ve deney sonuçlarına ait raporları imzalamak üzere MYDK veya IYDK tarafından tasdik edilmiş imza yetkisi verilen mühendistir Bir laboratuvarda bir veya daha fazla laboratuvar denetçisine, MYDK veya IYDK tarafından tasdik edilmiş imza yetkisi verilebilir

<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>8.7.1.1- Laboratuvar, denetçinin laboratuvardan ayrılması halinde, bu değişikliği bir hafta içerisinde İYDK'ya bildirmekle yükümlüdür izin belgesi kapsam listesinde yer alan muayene ve deneyler için imza yetkisine sahip laboratuvar denetçilerinin laboratuvar ile ilişkilerinin kesilmesi halinde. İYDK yeni bir imza yetkisine sahip laboratuvar denetçisi tayin edinceye kadar laboratuvarın izin belgesi dondurulur ve bu süre içinde laboratuvar, Bakanlık simgesi taşıyan muayene ve deney raporlarını üçüncü şahıslara veremez.</p>	<p>(2) Laboratuvar, denetçinin laboratuvardan ayrılması veya vefatı halinde, bu değişikliği bir hafta içerisinde İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirmekle yükümlüdür.</p>		
<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>8.7.1.2- Laboratuvar denetçisi değişiminde veya ikinci bir laboratuvar denetçisi çalıştırılmak istendiğinde, laboratuvarın yazılı başvuru tarihini takip eden on iş günü içerisinde Değerlendirme Heyeti görevlendirilir. Heyetin yapacağı değerlendirme sonucu olumlu olduğu takdirde, değerlendirmesi yapılan denetçi, yerinde tutulan bir tutanakla laboratuvarın kapsam listesinde yer alan muayene ve deneylere ait raporları imzalamaya başlayabilir. Laboratuvar denetçisi değişimi için, denetçi mühendis imza</p>	<p>(3) Laboratuvar denetçi değişiminde veya ikinci bir laboratuvar denetçisi çalıştırılmak istendiğinde, laboratuvarı temsile yetkili kişi tarafından İl Yapı Denetim Komisyonuna yazılı başvuru yapılmasını müteakip, on iş günü içerisinde Değerlendirme Heyeti görevlendirilir. Heyetin yapacağı değerlendirme sonucu olumlu olduğu takdirde, denetçi, yerinde tutulan bir tutanakla laboratuvarın kapsam listesinde yer alan muayene ve deneylere ait raporları imzalamaya başlayabilir. Laboratuvar denetçisi değişimi için, denetçi mühendis yetkilendirme kararı alınarak bilahare İl Yapı Denetim Komisyonu tarafından yazılı olarak laboratuvara bildirilir.</p>		

yetkilendirmesi, bilahare İYDK tarafından yazılı olarak laboratuvara bildirilir.			
- Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.	(4) İzin belgesi kapsam listesinde yer alan muayene ve deneyler için imza yetkisine sahip laboratuvar denetçilerinin tamamının laboratuvar ile ilişkilerinin kesilmesi halinde, İl Yapı Denetim Komisyonu yeni bir imza yetkisine sahip laboratuvar denetçisi tayin edinceye kadar laboratuvarın izin belgesi askıya alınır ve bu süre içinde laboratuvar, Bakanlık simgesi taşıyan muayene ve deney raporlarını üçüncü şahıslara veremez.		

<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>8.7.1.3- Laboratuvar denetçileri en fazla yıllık yirmi günü aşmamak üzere izin kullanılabilir. Denetçisi izne ayrılacak olan laboratuvar, izne ayrılacak olan denetçisinin yerine, görev alacak laboratuvar denetçisini bir ay önceden İYDK'ya yazılı olarak bildirir. Son bir yıl içinde denetim geçirmiş ve izin süresince görev alacağı laboratuvarın kapsam listesinde yer alan muayene ve deneyler için MYDK veya İYDK tarafından imza yetkisi verilmiş aynı ilde faaliyet gösteren laboratuvarların denetçileri</p>	<p>(5) Laboratuvar denetçileri en fazla yıllık yirmi günü aşmamak üzere izin kullanılabilir. Denetçisi izne ayrılacak olan laboratuvar, izne ayrılacak olan denetçinin yerine, görev alacak laboratuvar denetçisini bir ay önceden İl Yapı Denetim Komisyonuna yazılı olarak bildirir.</p> <p>Son bir yıl içinde denetlenmiş olmak kaydı ile aynı ilde faaliyet gösteren laboratuvarların denetçileri, izne ayrılan denetçinin yerine izin süresince, İl Yapı Denetim Komisyonu tarafından inceleme yapılmaksızın kapsam listesinde yer alan muayene ve deneyler için doğrudan yetkilendirilir.</p>		
<p>EK-2</p> <p>....</p> <p>3.2. Tarafsızlık ve Dürüstlük</p> <p>ç) Laboratuvar denetçileri ve teknik elemanları laboratuvarında çalıştığı süre içerisinde başka bir işte çalışamazlar.</p>	<p>(6) Laboratuvar denetçileri ve teknik elemanları laboratuvarında çalıştığı süre içerisinde başka bir işte çalışamazlar.</p>		

**YAPI DENETİMİ UYGULAMA
YÖNETMELİĞİ**

Madde 13-

(10) (Ek:RG-21/3/2020-31075)

Laboratuvar kuruluşu idari personel değişikliği yaptığında; bir yazı ekinde değişikliği içeren Ticaret Sicil Gazetesi suretini, şirket müdürüne ait bilgi formunu ve yetkiliye ait noter tasdikli imza sirküsünü bu değişikliği içeren Ticaret Sicil Gazetesi'nin yayımlandığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirir.

(7) Laboratuvar kuruluşu idari personel değişikliği yaptığında; bir yazı ekinde değişikliği içeren Ticaret Sicil Gazetesi suretini, şirket müdürüne ait bilgi formunu ve yetkiliye ait noter tasdikli imza sirküsünü bu değişikliği içeren Ticaret Sicil Gazetesi'nin yayımlandığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirir.

<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>8.7.2- Laboratuvar, ayrılan ve/veya yeni işe başlayan teknik personeli ve yeni işe başlayan teknik personelin sözleşmesini İYDK'ya bildirmek zorundadır. Yeni işe başlayan teknik personel ilgili diplomaya ve noter tasdikli imza beyanına sahip olmalıdır.</p> <p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>15.7.....Laboratuvar, ayrılan ve işe yeni aldığı teknik personeli, on beş gün içinde, yeni işe başlayan teknik personelin sözleşmesini İYDK'ya bildirmek zorundadır. Yeni işe başlayan teknik personel ilgili diplomaya ve noter tasdikli imza beyanına sahip olmalıdır.</p>	<p>(8) Laboratuvar, ayrılan ve/veya yeni işe başlayan teknik personeli ve yeni işe başlayan teknik personelin sözleşmesini on iş günü içerisinde İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirmek zorundadır.</p>		
<p>YAPI DENETİMİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ MADDE 14 ...</p> <p>(2)Denetçi belgesi</p> <p>.....</p> <p>d) Laboratuvarda görev yapacak olanlar için "zemin veya yapı malzemesi laboratuvar denetçisi" adıyla düzenlenir.</p>	<p>(9) Denetçi belgesi,</p> <p>a) Yapı malzemeleri laboratuvarlarında görev yapacak olanlar için "yapı malzemesi laboratuvar denetçisi"</p> <p>b) Zemin laboratuvarlarında görev yapacak olanlar için "zemin laboratuvar denetçisi"</p> <p>c) Kimyasal analiz yapacak yapı malzemeleri laboratuvarında görev yapacak olanlar için "kimya laboratuvar denetçisi " adıyla düzenlenir.</p>		

<p>YAPI DENETİMİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ MADDE 14 ... (2) Denetçi belgesi ..... (3) (Değişik:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer) Denetçi belgesi aşağıdaki şartları taşıyan mimar ve mühendisler verilir:</p> <p>a) Türkiye Cumhuriyeti tâbiyetinde olması.</p>	<p>(10) Denetçi belgesi aşağıdaki şartları taşıyan;</p> <p>a) Türkiye Cumhuriyeti tâbiyetinde olan, b) İlgili sağlık kurum veya kuruluşunca, şantiyelerde iş görebileceklerine ilişkin olarak, görevini devamlı olarak yapmaya engel bir durumu olmadığı belirlenen, c) İlgili meslek unvanına sahip ve bu meslek odasına kayıtlı olan, d) Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye</p>		
--	--	--	--

<p>b) Şantiyelerde iş görebileceklerine ilişkin olarak, görevini devamlı olarak yapmaya engel bir durumu olmadığını ilgili sağlık kurum veya kuruluşunca belirlenmesi. Mimar veya ilgili mühendis olması,</p> <p>c) İlgili meslek odasına kayıtlı olması,</p> <p>d) T.C. kimlik numarasına sahip olması.</p> <p>e) Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından adli sicil kaydının bulunmaması.</p> <p>f) Mesleğinde fiilen en az beş yıl çalıştığına ilişkin olarak ilgili kurum ve kuruluşlardan alınacak belgeler.</p> <p>g) Laboratuvar denetçisi mühendisler için beş yıllık fiili meslek süresinin en az üç yılı ilgili alanda olmak üzere laboratuvarda çalışıldığına dair ilgili kurum ve kuruluşlardan alınacak belgeler.</p>	<p>kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından adli sicil kaydının bulunmayan,</p> <p>f) Mesleğinde fiilen en az beş yıl çalıştığına ilişkin olarak ilgili kurum ve kuruluşlardan alınacak belgeler ile gösteren,</p> <p>g) Beş yıllık fiili meslek süresinin en az üç yılını ilgili alanda olmak üzere laboratuvarda çalışıldığına dair ilgili kurum ve kuruluşlardan alınacak belgeler ve yüksek öğretim kurumlarında görevli iken hazırlanan akademik konulara esas deney çalışmaları da dahil olmak üzere, her yıla ait ilgili alanda en az üç deney raporunda deney yapan veya deney sorumlusu veya kontrol eden olarak görevli olduğunu gösteren, mühendislere verilir;</p> <p>(11) Başvuru tarihi itibarıyla bir kamu kuruluşunda çalışmakta olan mühendislerin sahip oldukları mesleki deneyimleri, çalıştıkları mesleki ihtisas alanları ve çalışma süreleri belirtilecek şekilde görev yaptıkları kurumlardan alınacak belgeler ile belgelendirilir.</p> <p>(12) Serbest olarak veya özel sektörde çalışan mimarların, mesleki deneyimleri ve çalışma süreleri, çalıştıkları özel kuruluşlardan alınan ve çalışma alanı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca onaylanan belge ile belgelendirilir. Ayrıca, özel kuruluşlarda yapılan çalışmalar ilgili sosyal güvenlik kurumundan teyit edilir.</p> <p>(13) Verilen ya da yenilenen denetçi belgeleri beş yıl için geçerlidir. Bu sürenin sonunda vize edilmeyen denetçi belgesinin kullanımına izin verilmez. Denetçilerin Bakanlıkça belirlenen eğitimleri başarılı bir şekilde tamamlamaları şarttır.</p>		
--	--	--	--

<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>12.1. Belge kullanma hakkını veren sözleşme, laboratuvarın talebi veya belgelendirmenin dayanağı olan teknik esasların MYDK tarafından iptal edilmesi halinde feshedilir.</p> <p>12.2. Fesih kararları, MYDK tarafından Resmî Gazete’de yayımlanır.</p>	<p>Laboratuvar sözleşme feshi ve belge iptali</p> <p>MADDE</p> <p>12-</p> <p>(1) Belge kullanma hakkını veren sözleşme, laboratuvarın talebi veya Merkez Yapı Denetim Komisyonun teklifi üzerine Bakanlık kararı ile feshedilebilir.</p> <p>(2) Laboratuvarın fesih talebinin bulunması halinde, noter kanalı ile fesih talebi İl Yapı Denetim Komisyonu ve Merkez Yapı Denetim Komisyonuna bildirilir.</p>		
--	--	--	--

Laboratuvar, fesih kararının Resmî Gazete’de ilanından itibaren deney raporlarında MYDK simgesini kullanmaya derhal son verir. Ayrıca yazışma, satış bağlantıları, ilan ve reklamlarında bu simgenin kullanımını durdurur. Laboratuvar, sözleşmeyle kendisine verilmiş her türlü belgeyi en geç on beş gün içerisinde MYDK’ya iade eder.

12.3 Laboratuvarın talebi ve/veya İYDK tarafından tespit edilen nedenler ile faaliyeti durdurularak askıya alınan laboratuvarın, faaliyetini durdurduğu tarihten itibaren 1 yıl içerisinde faaliyete geçmemesi halinde belge kullanma hakkını veren sözleşme MYDK’nın teklifi üzerine Bakanlıkça feshedilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyetini durduran ve/veya faaliyeti durdurulan laboratuvarlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içerisinde faaliyete geçmedikleri takdirde sözleşmeleri MYDK’nın teklifi üzerine Bakanlıkça feshedilir.

EK-1

.....

13. Belgenin Haksız Kullanılması

.....

MYDK ile sözleşme akdetmeksizin belge kullanan veya

(3) Laboratuvarın talebi ve/veya İl Yapı Denetim Komisyonu tarafından tespit edilen nedenler ile faaliyeti durdurularak askıya alınan laboratuvarın, faaliyetini durdurduğu tarihten itibaren 1 yıl içerisinde faaliyete geçmemesi halinde sözleşmesi Merkez Yapı Denetim Komisyonu’nun teklifi üzerine Bakanlıkça fesih edilir.

(4) Fesih kararları, Resmî Gazetede yayımlanır. Laboratuvar, fesih kararının Resmî Gazete de ilanından itibaren deney raporlarında laboratuvar izin simgesini kullanmaya son verir. Ayrıca yazışma, satış bağlantıları, ilan ve reklamlarında bu simgenin kullanımını durdurur. Laboratuvar, sözleşmeyle kendisine verilmiş her türlü belgeyi en geç on beş gün içerisinde il müdürlüğü aracılığı ile Merkez Yapı Denetim Komisyonuna iade eder.

(5) Laboratuvar, fesih veya belge iptali durumunda arşivinde muhafaza ettiği tüm deney raporlarının asıllarını ve taranmış dijital kopyalarını İl Yapı Denetim Komisyonuna teslim eder. Teslim alınan deney raporları 10 yıl muhafaza edilir

(6) Bakanlık ile sözleşme akdetmeksizin belge kullanan veya belgesi iptal veya sözleşmesi fesih edildiği halde belge kullanmaya devam eden laboratuvar ilgilileri hakkında, “Bakanlıktan belge almış kamu ve özel laboratuvarların manevi itibarının, haksız bir rekabet ortamı yaratmak suretiyle, kamu yararını zedeleyecek şekilde

<p>sözleşmesi fesih edildiği halde belge kullanmaya devam eden laboratuvar ilgilileri hakkında, “MYDK’dan belge almış kamu ve özel laboratuvarların manevi itibarının, haksız bir rekabet ortamı yaratmak suretiyle, kamu yararını zedeleyecek şekilde kullanması” nedeniyle, suç duyurusunda bulunulur.</p>	<p>kullanması” nedeniyle, suç duyurusunda bulunulur.</p>		
<p>EK-1</p> <p>.....</p> <p>5.1. Laboratuvar belge ücreti</p> <p>Bakanlıkça, Laboratuvarlardan belge verme ve yenileme</p>	<p>Ücret alınması</p> <p>MADDE 13- (1) Laboratuvarlardan belge verme ve yenileme aşamalarında her</p>		

aşamalarında			
--------------	--	--	--

<p>alınan ücrettir.</p> <p>5.2. Laboratuvar izin belgesi vize ücreti</p> <p>Düzenlenen belgenin yıllık vizeleri için alınan ücrettir.</p> <p>.....</p> <p>8.5. Mali yükümlülükler</p> <p>8.5.1. Laboratuvar, bu talimata göre tahakkuk edecek giderleri fatura edilmesinden sonra en geç on beş gün içerisinde ödemekle yükümlüdür.</p> <p>8.5.2. Laboratuvar her sözleşme dönemi sonunda almış olduğu belgelerin yıllık vizelerini en geç on beş gün içinde yaptırmak ve bununla ilgili ücretleri ödemekle yükümlüdür.</p> <p>....</p> <p>14. Ücretlerin Tahakkuk Esasları</p> <p>Belgelendirme hizmetleri ile ilgili olarak alınacak belge ve vize, ücreti, her yıl Bakanlık tarafından tespit edilen miktara göre tahakkuk ettirilir. Yapılan değişiklikler ilgili Birim Fiyat Listesinde yayınlanır.</p>	<p>yıl Bakanlıkça belirlenen belge ücreti alınır.</p> <p>(2) Laboratuvar her sözleşme dönemi sonunda almış olduğu belgelerin yıllık vizelerini, vize tarihinde veya bu tarihten önceki on gün içerisinde yaptırmak ve her yıl Bakanlıkça belirlenen vize ücretini ödemekle mükelleftir.</p> <p>(3) Laboratuvar, bu Yönetmeliğe göre tahakkuk edecek giderleri fatura edilmesinden sonra en geç on beş gün içerisinde ödemekle yükümlüdür.</p>		
---	---	--	--

**YAPI DENETİMİ
UYGULAMA
YÖNETMELİĞİ**

MADDE 32 –

(1) Bakanlıktan izin belgesi almak isteyen;

a) Yapı denetim kuruluşlarından 200.000,00 TL tutarında, laboratuvarlardan ise 30.000,00 TL tutarında teminat alınacaktır.

b) İzin belgesi almak için müracaatta bulunan yapı denetim kuruluşları ve laboratuvarlardan evraklarını eksiksiz sunduğu tarihteki teminat bedeli tutarında teminat alınır.

(2) Teminat olarak kabul edilecek değerler;

a) Tedavüldeki Türk Parası,

b) Bankalar ve katılım bankaları tarafından verilen Ek-30'da gösterilen form-28'e uygun süresiz teminat mektupları,

c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgelerdir.

Teminat alınması, tutarı ve türü

MADDE 14-(1) Bakanlıktan izin belgesi almak isteyen laboratuvar kuruluşlarından 125.000,00 TL tutarında teminat alınır. (2) Teminat olarak kabul edilecek değerler;

a) Tedavüldeki Türk Parası,

b) Bankalar ve katılım bankaları tarafından verilen Ek-7'da gösterilen form-4'e uygun süresiz teminat mektupları,

<p>(3) İlgili mevzuatına göre Türkiye’de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların düzenleyecekleri süresiz teminat mektupları ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisi üzerine Türkiye’de faaliyette bulunan bankaların veya katılım bankalarının düzenleyecekleri süresiz teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.</p> <p>(4) İkinci fıkranın (c) bendinde belirtilen senetler ve bu senetler yerine düzenlenen belgelerden nominal değere faiz dahil edilerek ihraç edilenler, anaparaya tekabül eden satış değeri üzerinden teminat olarak kabul edilir.</p> <p>(5) Teminat mektupları dışındaki teminatlar Bakanlık birimlerince teslim alınamaz. Bunların illerde defterdarlık muhasebe müdürlüklerine, ilçelerde mal müdürlüklerine yatırılması zorunludur.</p> <p>(6) Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir.</p> <p>(7) (Değişik:RG-21/3/2020-31075) Her ne suretle olursa olsun, alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.</p> <p>(8) (Değişik:RG-21/3/2020-31075) Teminat tutarları, her yıl için bir önceki yılın Yurt İçi Üretici Fiyat</p>	<p>c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgelerdir.</p> <p>(3) İlgili mevzuatına göre Türkiye’de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların düzenleyecekleri süresiz teminat mektupları ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisi üzerine Türkiye’de faaliyette bulunan bankaların veya katılım bankalarının düzenleyecekleri süresiz teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.</p> <p>(4) İkinci fıkranın (c) bendinde belirtilen senetler ve bu senetler yerine düzenlenen belgelerden nominal değere faiz dahil edilerek ihraç edilenler, anaparaya tekabül eden satış değeri üzerinden teminat olarak kabul edilir.</p> <p>(5) Teminat mektupları dışındaki teminatlar Bakanlık birimlerince teslim alınamaz. Bunların illerde defterdarlık muhasebe müdürlüklerine, ilçelerde mal müdürlüklerine yatırılması zorunludur.</p> <p>(6) Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir.</p> <p>(7) Her ne suretle olursa olsun, alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.</p> <p>(8) Teminat tutarları için evrakların eksiksiz sunulduğu tarih esastır. Her yıl için bir önceki yılın Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi esas alınarak Merkez Yapı Denetim Komisyonu tarafından güncellenir ve her yıl 1 Şubat tarihinden geçerli olmak üzere aynı tarihe kadar Resmî Gazete’de ilân edilir.</p>		
--	---	--	--

Endeksi esas alınarak Merkez Yapı Denetim Komisyonu tarafından güncellenir ve her yıl 1 Şubat tarihinden geçerli olmak üzere aynı tarihe kadar Resmî Gazete’de ilân edilir.

(9) Yapı denetim kuruluşları ve laboratuvarlardan vize aşamasında, daha önce alınan teminat bedelleri ile vizeye ilişkin evrakların eksiksiz sunulduğu tarih için sekizinci fıkra uyarınca güncellenen teminat bedeli arasında doğacak teminat farkı bu maddede belirlenen esaslar dahilinde alınır.

(9) Laboratuvar kuruluşlarından her üçüncü vize aşamasında, daha önce alınan teminat bedelleri ile vizeye ilişkin evrakların eksiksiz sunulduğu tarih için sekizinci fıkra uyarınca güncellenen teminat bedeli arasında doğacak teminat farkı bu maddede belirlenen esaslar dahilinde alınır.

**YAPI DENETİMİ
UYGULAMA YÖNETMELİĞİ**

**Teminatın iadesi veya irad
kaydedilmesi**

MADDE 33 –(Ek:RG-22/8/2015-29453)

(1) İzin belgesi alma aşamasında gerçeğe aykırı beyanda bulunması ve/veya bu Kanun uyarınca uygulanan idari yaptırımlar sonucunda Bakanlıktan aldığı izin belgesi iptal edilen yapı denetim kuruluşları ve laboratuvarların verdikleri teminatlar 32 nci maddenin sekizinci fıkrasına göre güncellenerek irat kaydedilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen haller dışında Bakanlıktan aldığı izin belgesinin iptalini talep eden yapı denetim kuruluşları ile laboratuvarların teminatları, ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinin haklarında belge iptaline sebebiyet verecek herhangi bir inceleme olmadığına dair görüşü alınarak Merkez Yapı Denetim Komisyonun teklifi üzerine Bakanlıkça iade edilir. Yapılacak inceleme sonucunda belge iptaline karar verilmesi halinde 32 nci maddenin sekizinci fıkrasına göre güncellenerek teminatı irat kaydedilir.

Teminatın iadesi ve irat kaydedilmesi

MADDE 15-(1) Kanun uyarınca uygulanan idari yaptırımlar sonucunda Bakanlıktan aldığı izin belgesi iptal edilen laboratuvar kuruluşlarının verdikleri teminatlar 14 üncü maddenin sekizinci fıkrasına göre güncellenerek irat kaydedilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen haller dışında Bakanlıktan aldığı izin belgesinin iptalini talep eden veya bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince sözleşmesi fesih edilen laboratuvar kuruluşlarının teminatları, ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinin haklarında belge iptaline sebebiyet verecek herhangi bir inceleme olmadığına dair görüşü alınarak Merkez Yapı Denetim Komisyonun teklifi üzerine Bakanlıkça iade edilir. Yapılacak inceleme sonucunda belge iptaline karar verilmesi halinde 14 üncü maddenin sekizinci fıkrasına göre güncellenerek teminatı irat kaydedilir.

<p>Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.</p>	<p>Faaliyeti devam eden laboratuvar kuruluşlarının asgari donanım yönünden eksiklerini tamamlaması</p> <p>GEÇİCİ MADDE 1-(1) Bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlıkça izin belgesi verilmiş olan laboratuvarlar Yönetmeliğin 5 inci maddesindeki şartları 1 yıl içerisinde sağlar</p>		
<p>Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.</p>	<p>Müktesep haklar</p> <p>GEÇİCİ MADDE 2-(1) Bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce laboratuvar izin belgesi almaya hak kazananlar ile laboratuvar izin belgesi olan laboratuvar kuruluşlarının toplam sayısının, bu Yönetmeliğe göre belirlenecek sayıdan fazla olması halinde bu kuruluşların müktesep hakları saklıdır.</p>		

Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.	Denetçi belgelerinin durumu GEÇİCİ MADDE 3-(1) Bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlıkça laboratuvar denetçi belgesi verilmiş olan denetçilerin belgeleri, Yönetmeliğin 11 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasında belirtilen hususlara göre sınıflandırılmak üzere, 3 yıl içerisinde Bakanlıkça yenilenir.		
Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.	Faaliyeti devam eden laboratuvar kuruluşlarının personel yönünden eksiklerini tamamlaması GEÇİCİ MADDE 4-(1) Bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlıkça izin belgesi verilmiş olan laboratuvarlar, Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasındaki şartları 3 yıl içerisinde sağlar.		
Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.	Teminat bedellerinin tamamlanması GEÇİCİ MADDE 5-(1) Bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yatırılan teminatlar laboratuvar tarafından ilk vize aşamasında 14 üncü madde de belirlenen bedele tamamlanır.		
Daha önce bu konu hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.	Askıda olan laboratuvarların durumu GEÇİCİ MADDE 6-(1) Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği 28 inci maddesinin beşinci fıkrasının yürürlüğe girdiği 13/6/2018 tarihinden önce faaliyetini durduran ve/veya faaliyeti durdurulan laboratuvarlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içerisinde faaliyete geçmedikleri takdirde sözleşmeleri		

	Merkez Yapı Denetim Komisyonu'nun teklifi üzerine Bakanlıkça feshedilir.		
--	---	--	--